

VOLUMUL 2

SECȚIUNEA 2

CONDIȚII GENERALE PENTRU CONTRACTELE LUCRĂRILOR FINANȚATE DE FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE (FED) SAU DE CĂTRE UNIUNEA EUROPEANĂ

CUPRINS

DISPOZIȚII PRELIMINARE	3
Articolul 1 - Definiții	3
Articolul 2 - Limba contractului.....	3
Articolul 3 - Ordinea de prioritate a documentelor contractuale.....	3
Articolul 4 - Comunicarea.....	3
Articolul 5 - Supervisorul și reprezentantul supervisorului	4
Articolul 6 - Cesiunea	4
Articolul 7 - Subcontractarea	5
OBLIGAȚIILE AUTORITĂȚII CONTRACTANTE.....	6
Articolul 8 - Furnizarea documentelor	6
Articolul 9 - Accesul pe șantier.....	7
Articolul 10 - Asistența în privința regulamentelor locale	7
Articolul 11 - Plățile întârziate pentru personalul antreprenorului	7
OBLIGAȚIILE ANTREPRENORULUI	8
Articolul 12 - Obligații generale	8
Articolul 13 - Supervizarea lucrărilor	11
Articolul 14 - Personalul	11
Articolul 15 - Garanțiile de bună execuție	11
Articolul 16 - Aranjamente în privința răspunderii, asigurării și securității.....	12
Articolul 17 - Programul implementării sarcinilor.....	16
Articolul 18 - Defalcarea detaliată a prețurilor	17
Articolul 19 - Desenele și studiile de executare ale antreprenorului.....	17
Articolul 20 - Suficiența prețurilor de ofertă.....	18
Articolul 21 - Riscuri excepționale	19
Articolul 22 - Securitatea pe șantiere	20
Articolul 23 - Protejarea proprietăților adiacente.....	20
Articolul 24 - Interferența cu traficul	20
Articolul 25 - Cablurile și conductele	21
Articolul 26 - Configurarea	21
Articolul 27 - Materialele demolate	22
Articolul 28 - Descoperirile	22
Articolul 29 - Lucrările temporare	23
Articolul 30 - Studiile de sol.....	23
Articolul 31 - Contractele suprapuse.....	23
Articolul 32 - Brevetele și licențele.....	24
IMPLEMENTAREA SARCINILOR ȘI ÎNTÂRZIERILE	24
Articolul 33 - Ordinele de începere.....	24

Articolul 34 - Perioada de implementare a sarcinilor.....	24
Articolul 35 - Prelungirea perioadei de implementare a sarcinilor	24
Articolul 36 - Întârzieri în implementarea sarcinilor.....	25
Articolul 37 - Modificările	26
Articolul 38 - Suspendarea	27
MATERIALELE ȘI MANOPERA.....	Error! Bookmark not defined.
Articolul 39 - Registrul de lucru.....	29
Articolul 40 - Originea și calitatea lucrărilor și materialelor.....	30
Articolul 41 - Inspecția și testarea.....	30
Articolul 42 - Rebuturi	31
Articolul 43 - Proprietatea asupra instalațiilor și materialelor	32
PLĂȚILE	Error! Bookmark not defined.
Articolul 44 - Principii generale	33
Articolul 45 - Contracte cu prețuri provizorii.....	34
Articolul 46 - Prefinanțarea.....	34
Articolul 47 - Fondurile reținute.....	35
Articolul 48 - Revizuirea prețurilor	37
Articolul 49 - Măsurătorile.....	38
Articolul 50 - Plățile interimare.....	39
Articolul 51 - Extrasul de cont final	40
Articolul 52 - Plățile directe către subcontractanți	41
Articolul 53 - Plățile întârziate.....	42
Articolul 54 - Plățile către terți.....	42
Articolul 55 - Creanțele de plată suplimentară.....	42
Articolul 56 - Data limită	43
APROBAREA ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU DEFECTE.....	43
Articolul 57 - Principii generale	43
Articolul 58 - Teste la finalizare.....	44
Articolul 59 - Aprobarea parțială	44
Articolul 60 - Aprobarea provizorie	44
Articolul 61 - Răspunderea pentru defecte	45
Articolul 62 - Aprobarea finală	46
ÎNCĂLCAREA CONTRACTULUI ȘI REZILIEREA	Error! Bookmark not defined.
Articolul 63 - Încălcarea contractului.....	47
Articolul 64 - Rezilierea de către autoritatea contractantă	47
Articolul 65 - Rezilierea de către antreprenor	50
Articolul 66 - Forța majoră.....	50
Articolul 67 - Decesul	51
SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI LEGEA APLICABILĂ.....	Error! Bookmark not defined.
Articolul 68 - Soluționarea litigiilor	52
Articolul 69 - Legea aplicabilă	53
DISPOZIȚII FINALE.....	Error! Bookmark not defined.
Articolul 70 - Sancțiuni administrative	53
Articolul 71 - Verificări, controale și audituri de către organismele Uniunii Europene	53
Articolul 72 - Protecția datelor	54

DISPOZIȚII PRELIMINARE

Articolul 1 - Definiții

- 1.1. Definițiile termenilor folosiți în aceste Condiții generale sunt stabilite în „Glosarul termenilor”, anexa A1a la Ghidul practic, care face parte integrantă din prezentul contract.
- 1.2. Rubricile și titlurile din aceste Condiții generale nu vor fi luate în considerare drept parte a acestora sau la interpretarea contractului.
- 1.3. În cazul în care contextul permite acest lucru, cuvintele la singular sunt considerate a include și pluralul și invers, iar cuvintele la masculin sunt considerate a include femininul și invers.
- 1.4. Cuvintele care desemnează persoane sau părți se vor referi la firme și companii și la orice organizație cu capacitate juridică.

Articolul 2 - Limba contractului

- 2.1. Limba contractului și toate comunicațiile dintre antreprenor, autoritatea contractantă și supervisor sau reprezentanții acestora, vor fi cele menționate în condițiile speciale.

Articolul 3 - Ordinea de prioritate a documentelor contractuale

- 3.1. Ordinea de prioritate a documentelor contractuale va fi cea menționată în contract.

Articolul 4 - Comunicarea

- 4.1. Orice comunicare scrisă între autoritatea contractantă și/sau supervisor, pe de o parte, și antreprenorul, de cealaltă parte, trebuie să conțină titlul contractului și numărul său de identificare și să fie transmisă prin poștă, cablu, telex, fax, e-mail sau prin livrare personală, la adresele corespunzătoare desemnate de părțile respective în acest scop, în condițiile speciale.
- 4.2. În cazul în care expeditorul solicită dovada de primire, el va face cunoscută această solicitare în comunicarea sa și va cere această dovadă de primire ori de câte ori există un termen pentru recepționarea comunicării. În orice caz, expeditorul va lua toate măsurile necesare pentru a asigura livrarea comunicării sale în timp util.
- 4.3. Oriunde contractul prevede acordarea sau emiterea oricărei notificări, a unui consimțământ, a unei aprobări, a unui certificat sau a unei decizii, cu excepția cazurilor în care se specifică altfel, această notificare, consimțământ, aprobare, certificat sau decizie trebuie să fie în scris, iar cuvinte „notific”, „consimt”, „certific”, „aprob” sau „decid” se interpretează în consecință. Orice astfel de consimțământ, aprobare, certificat sau decizie nu poate fi reținută sau întârziată în mod nejustificat.

Articolul 5 - *Supervizorul și reprezentantul supervizorului*

- 5.1. Supervizorul îndeplinește sarcinile trasate în contract. Cu excepția cazurilor prevăzute în mod expres în contract, supervizorul nu are autoritatea de a elibera antreprenorul de niciuna din obligațiile sale contractuale.
- 5.2. Supervizorul poate, din când în când și asumându-și responsabilitatea finală, să delege reprezentantului său oricare din îndatoririle și autoritatea cu care a fost investit și tot el poate revoca în orice moment această împuternicire, sau poate să-l înlocuiască pe reprezentant. Orice asemenea delegare, revocare sau înlocuire se face în scris și nu intră în vigoare până în momentul în care o copie a sa nu a fost livrată antreprenorului. Ordinul administrativ care determină îndatoririle, autoritatea și identitatea reprezentantului supervizorului este emis de supervizor în momentul ordinului de începere. Reprezentantul supervizorului are rolul de a superviza și inspecta lucrările și de a testa și examina materialele folosite și calitatea manoperei. Reprezentantul supervizorului nu va fi sub nici o formă împuternicit să elibereze antreprenorul de obligațiile care îi revin în cadrul contractului, sau - cu excepția cazului în care îi sunt date instrucțiuni exprese în acest sens, ori acestea se regăsesc în contract - să comande lucrări care să conducă la o prelungire a perioadei de implementare a sarcinilor, sau la costuri suplimentare care vor fi achitate de autoritatea contractantă, sau să altereze în natura sau amploarea lucrărilor.
- 5.3. Orice comunicare transmisă antreprenorului de către reprezentantul supervizorului în conformitate cu condițiile acestei delegări va avea același efect ca și cum ar fi fost transmisă de către supervizor, cu condiția ca:
 - a) orice nerușită din partea reprezentantului supervizorului de a dezaproba orice lucrare, materiale sau instalații nu va prejudicia autoritatea supervizorului de a dezaproba astfel de lucrări, materiale sau instalații și de a da instrucțiunile necesare pentru rectificarea acestora;
 - b) supervizorul are libertatea de a anula sau modifica conținutul unei asemenea comunicări.
- 5.4. Instrucțiunile și / sau comenzile emise în scris de către supervizor sunt considerate a fi ordine administrative. Aceste ordine sunt datate, numerotate și înregistrate de către supervizor într-un registru, iar copii ale lor vor fi livrate, după caz, personal reprezentantului antreprenorului.

Articolul 6 - *Cesiunea*

- 6.1. O cesiune este validă numai dacă are loc printr-un acord scris prin care antreprenorul transferă contractul sau o parte a acestuia către un terț.
- 6.2. Antreprenorul nu poate, fără acordul prealabil al autorității contractante, să cesioneze contractul sau orice parte a acestuia, ori vreun beneficiu sau interes rezultând din acesta, cu excepția cazurilor următoare:

- a) o taxă, în favoarea bancherilor antreprenorului, a oricăror sume datorate sau care urmează să fie scadente în baza contractului; sau
 - b) cesiunea către asiguratorii contractantului a dreptului antreprenorului de a obține scutire împotriva oricărei alte persoane răspunzătoare în cazurile în care asiguratorii și-au asumat pierderea sau răspunderea antreprenorului.
- 6.3. În completarea Articolului 6.2, aprobarea unei cesiuni de către autoritatea contractantă nu exonerează antreprenorul de obligațiile sale pentru partea din contract deja executată sau partea necesionată și pentru care garanția de executare a antreprenorului poate fi păstrată.
- 6.4. În cazul în care antreprenorul și-a cesionat contractul fără autorizație, autoritatea contractantă poate să aplice, în mod justificat și fără notificare oficială, sancțiunea pentru încălcarea contractului prevăzută în Articolele 63 și 64.
- 6.5. Beneficiarii cesiunii trebuie să satisfacă criteriile de eligibilitate aplicabile pentru atribuirea contractului și nu pot cădea sub incidența sub criteriilor de excludere specificate în dosarul licitației.
- 6.6. Înainte de a aproba cesiunea, autoritatea contractantă trebuie să primească, după caz, o garanție de bună execuție care poate fi solicitată pentru contractul complet, o garanție de prefinanțare și o garanție sub forma reținerii de fonduri de la beneficiarii cesiunii.

Articolul 7 - Subcontractarea

- 7.1. Un subcontract va fi valabil numai dacă este realizat printr-un acord scris prin care antreprenorul încredințează executarea unei părți din contract unui terț. Contractele simple de închiriere, de prestare de muncă și contractele de furnizare nu sunt considerate sau interpretate ca fiind „subcontracte” în sensul prezentului Articol.
- 7.2. Antreprenorul va solicita autorității contractante autorizația de subcontractare. Cererea trebuie să indice elementele contractului care urmează a fi subcontractate și identitatea subcontractanților.
- 7.3. În termen de 30 de zile de la primirea acestei solicitări, autoritatea contractantă trebuie să prelungească perioada de răspuns cu cel mult 15 zile, sau să notifice antreprenorul cu privire la decizia sa, indicând motivele în cazul în care refuză autorizarea subcontractării. În cazul în care autoritatea contractantă nu emite nici o notificare cu privire la decizia sa în termenul menționat mai sus, cererea este considerată a fi aprobată.
- 7.4. Subcontractanții trebuie să satisfacă criteriile de eligibilitate aplicabile pentru atribuirea contractului și nu pot cădea sub incidența criteriilor de excludere specificate în dosarul de licitație.
- 7.5. Sub rezerva prevederilor Articolului 7.6 și 52, niciun subcontract nu creează relații contractuale între niciun subcontractant și autoritatea contractantă.
- 7.6. Antreprenorul este răspunzător pentru acțiunile, neîndeplinirea obligațiilor și neglijența subcontractanților săi și a agenților sau angajaților acestora, ca și cum ar aceste acțiuni, neîndepliniri ale obligațiilor sau neglijențe ar fi ale sale sau ale agenților sau angajaților săi. Aprobarea de către autoritatea contractantă a subcontractării oricărei părți a contractului

sau a subcontractantului în vederea efectuării unei părți a lucrărilor nu scutește antreprenorul de niciuna dintre obligațiile care îi revin în cadrul contractului.

- 7.7. Dacă un subcontractant și-a asumat orice obligație continuă pentru o perioadă care o depășește pe cea a perioadei, specificată în contract, de răspundere față de antreprenor pentru defecte în ceea ce privește lucrările executate sau bunurile, materialele, instalațiile sau serviciile furnizate de subcontractant, antreprenorul trebuie ca, oricând după expirarea perioadei de răspundere pentru defecte, să transfere imediat autorității contractante, la cererea și pe cheltuiiala acestuia, beneficiul acestei obligații pe durata neexpirată a acesteia. În cazul în care contractantul nu efectuează un astfel de transfer, obligația (obligațiile) continue menționate va fi transferate automat.
- 7.8. Dacă antreprenorul încheie un subcontract fără aprobare, autoritatea contractantă poate, în mod justificat și fără notificare formală, să aplice sancțiunea pentru încălcarea contractului prevăzută în Articolele 63 și 64.
- 7.9. Dacă un subcontractant este considerat de către autoritatea contractantă sau de supervisor ca dând dovadă de incompetență în îndeplinirea îndatoririlor sale, autoritatea contractantă sau supervisorul poate solicita antreprenorului să îndepărteze imediat subcontractantul de pe șantier și, fie să angajeze un subcontractant cu calificări și experiență acceptabile pentru autoritatea contractantă în calitate de înlocuitor sau, să reia chiar el implementarea sarcinilor.

OBLIGAȚIILE AUTORITĂȚII CONTRACTANTE

Articolul 8 - Furnizarea documentelor

- 8.1. Cu excepția cazurilor în care se stipulează altminteri în Condițiile speciale, supervisorul va furniza antreprenorului, gratuit și în termen de 30 de zile de la semnarea contractului, o copie a desenelor pregătite pentru implementarea sarcinilor, precum și două copii ale specificațiilor și a altor documente contractuale. Antreprenorul poate achiziționa copii suplimentare ale acestor desene, specificații și ale altor documente, în măsura în care acestea sunt disponibile. La aprobarea finală, antreprenorul va returna supervisorului toate desenele, specificațiile și alte documente contractuale.
- 8.2. Autoritatea contractantă cooperează cu antreprenorul pentru a furniza informațiile pe care acesta din urmă le poate solicita rezonabil în scopul executării contractului.
- 8.3. Cu excepția cazului în care asemenea acțiuni sunt necesare în scopul îndeplinirii contractului, desenele, specificațiile și alte documente furnizate de autoritatea contractantă nu vor fi utilizate sau comunicate unei terțe părți de către antreprenor fără acordul prealabil al supervisorului.
- 8.4. Supervisorul are autoritatea de a da antreprenorului ordine administrative care să includă documente și instrucțiuni suplimentare necesare pentru executarea corectă și adecvată a lucrărilor și remedierea eventualelor defecte ale acestora.

Articolul 9 - Accesul pe șantier

- 9.1. Autoritatea contractantă pune la dispoziția antreprenorului, în timp util și în conformitate cu progresul lucrărilor, șantierul și accesul pe acesta în conformitate cu programul aprobat de implementare a sarcinilor menționate în Articolul 17. Antreprenorul acordă accesul adecvat altor persoane, în conformitate cu condițiile speciale sau conform instrucțiunilor.
- 9.2. Orice teren achiziționat pentru antreprenor de către autoritatea contractantă nu poate fi utilizat de primul decât în scopul executării sarcinilor.
- 9.3. Antreprenorul va păstra în stare bună orice instalație pusă la dispoziția sa pe perioada utilizării sale și, dacă îi este solicitat de autoritatea contractantă sau de supervisor, le va restabili la starea inițială la finalizarea contractului, cu luare în calcul a uzurii normale.
- 9.4. Antreprenorul nu are dreptul la nicio remunerare pentru îmbunătățirile rezultate din lucrările efectuate din proprie inițiativă.

Articolul 10 - Asistența în privința regulamentelor locale

- 10.1. Antreprenorul poate solicita asistența autorității contractante pentru obținerea de copii ale legilor, regulamentelor și informațiilor privind obiceiurile, ordinele și regulile locale din țara în care sunt executate lucrările, și care pot afecta îndeplinirea de către antreprenorul a obligațiilor sale în conformitate cu contractul. Autoritatea contractantă poate oferi contra cost asistența solicitată de antreprenor.
- 10.2. Sub rezerva prevederilor legilor și regulamentelor privind forța de muncă străină din țara în care urmează să fie executate lucrările, autoritatea contractantă oferă, la cererea antreprenorului, asistența rezonabilă în vederea aplicării de către acesta din urmă pentru vizele și permisele solicitate de legea țării în care se execută lucrările, inclusiv pentru permisele de muncă și de ședere destinate personalului ale cărui servicii sunt considerate a fi necesare de către antreprenor și de către autoritatea contractantă, precum și pentru permisele de ședere necesare familiilor lor.

Articolul 11 - Plățile întârziate pentru personalul antreprenorului

- 11.1. În cazul în care are loc o întârziere a achitării către angajații antreprenorului a salariilor și recompenselor datorate și a indemnizațiilor și contribuțiilor prevăzute de legea țării în care se execută lucrările, autoritatea contractantă poate notifica antreprenorul despre faptul că intenționează, în termen de 15 zile de la acest preaviz, să achite direct aceste salarii, recompense, indemnizații și contribuții. În cazul în care antreprenorul contestă faptul că aceste plăți le sunt datorate, el va informa în termen de 15 zile reprezentanții autorității contractante despre motivele în acest sens. Dacă autoritatea contractantă, după studierea acestei informări, este de părere că plata salariilor și a salariilor trebuie efectuată, ea poate plăti aceste salarii, recompense, indemnizații și contribuții din sumele datorate antreprenorului. În caz contrar, autoritatea contractantă poate obține o contribuție în conformitate cu oricare dintre garanțiile prevăzute în aceste Condiții generale. Orice acțiune întreprinsă de autoritatea contractantă în temeiul prezentului Articol nu îl scutește pe antreprenor de obligațiile față de angajații săi decât în măsura în care orice obligație este satisfăcută prin prezenta acțiune. Autoritatea contractantă nu își asumă nicio responsabilitate față de angajații antreprenorului prin această acțiune.

OBLIGAȚIILE ANTREPRENORULUI

Articolul 12 - Obligații generale

- 12.1. Antreprenorul, va proiecta, cu grijă și stăruință, lucrările în limitele prevăzute în contract, va executa și completa lucrările în conformitate cu contractul și cu instrucțiunile supervizorului și va remedia orice defecte ale lucrărilor.
- 12.2. Antreprenorul va furniza tot ce ține de administrația, personalul, materialele, instalațiile, echipamentele și toate celelalte articole de natură temporară sau permanentă necesare în și pentru astfel de proiecte, execuții, completări și remedieri ale oricăror defecte, în măsura în care acestea sunt specificate în, sau pot fi deduse în mod rezonabil din contract.
- 12.3. Antreprenorul își asumă întreaga responsabilitate pentru caracterul adecvat, stabilitatea și siguranța tuturor operațiunilor și metodelor de construcție prevăzute în contract.
- 12.4. Antreprenorul va respecta orice ordin administrativ care-i va fi dat. În cazul în care antreprenorul consideră că cerințele unui ordin administrativ depășesc autoritatea supervizorului sau sfera de executare a contractului, el va notifica supervizorul, oferindu-i acestuia motivele sale. În cazul în care antreprenorul nu transmite o asemenea notificare în termen de 30 de zile de la primirea ordinului, această acțiune îi este ulterior interzisă. Executarea ordinului administrativ nu poate fi suspendată din cauza acestei notificări.
- 12.5. Antreprenorul va furniza fără întârziere, la cererea autorității contractante sau Comisiei Europene, orice informații și documente cu privire la condițiile de executare a contractul.
- 12.6. Antreprenorul trebuie să respecte și să se supună tuturor legilor și regulamentelor în vigoare în țara în care sunt executate lucrările și se va asigura că personalul, persoanele aflate în întreținerea acestora și angajații locali respectă și se supun și ei tuturor acestor legi și regulamente. Antreprenorul va despăgubi autoritatea contractantă pentru orice reclamații și măsuri care rezultă din orice încălcare de către el, angajații săi, sau persoanele aflate în întreținerea acestora, a respectivelor legi și regulamente.
- 12.7. Sub rezerva prevederilor Articolului 12.9, antreprenorul se obligă să trateze cu cea mai strictă confidențialitate și să nu utilizeze sau să divulge către terți informații sau documente care sunt legate de executarea contractului fără acordul prealabil al autorității contractante. Antreprenorul va continua să poarte această obligație și după finalizarea sarcinilor și va obține de la fiecare membru al personalului său acordul în vederea asumării acestei obligații. Însă utilizarea referințelor la contract în scopuri comerciale sau pentru licitații nu necesită aprobarea prealabilă a autorității contractante, cu excepția cazului în care autoritatea contractantă declară contractul a fi confidențial.
- 12.8. Dacă antreprenorul acționează în numele cuiva sau reprezintă o asocierie în participație sau un consorțiu format din două sau mai multe persoane, toate aceste persoane sunt obligate să respecte în solidar și separat obligațiile din contract, inclusiv pentru orice valoare recuperabilă. Persoana desemnată de consorțiu pentru a acționa în numele său în scopul prezentului contract are autoritatea de a angaja consorțiul. Componenta sau constituirea asocierii în participație sau a consorțiului, inclusiv distribuirea cotelor între membrii acesteia, nu poate fi modificată fără acordul prealabil al autorității contractante. Orice modificare a compoziției sau constituirea asocierii în participație sau a consorțiului fără

acordul prealabil al autorității contractante poate duce la rezilierea contractului.

- 12.9. Cu excepția cazului în care Comisia Europeană solicită sau este de acord cu o altfel de abordare, antreprenorul va asigura cea mai înaltă vizibilitate contribuției financiare a Uniunii Europene. Pentru a asigura o astfel de publicitate, antreprenorul va implementa, alături de alte acțiuni, activitățile specifice descrise în Condițiile speciale. Toate măsurile trebuie să respecte regulile din Manualul de comunicare și vizibilitate pentru acțiunile externe ale UE publicat de Comisia Europeană.
- 12.10. Orice evidență trebuie să fie păstrată pentru o perioadă de 7 ani după efectuarea plății finale în baza contractului. În cazul în care acestea nu sunt păstrate, autoritatea contractantă poate să aplice, fără notificare oficială și în mod justificat, sancțiunea pentru încălcarea contractului prevăzută în Articolele 63 și 64.

Articolul 12a - Codul de conduită

- 12a.1 Antreprenorul trebuie să acționeze mereu în mod imparțial și în calitate de consilier fidel, în conformitate cu codul de conduită al profesiei sale. Se va abține să facă declarații publice cu privire la proiect sau servicii fără aprobarea prealabilă a autorității contractante. Nu va angaja autoritatea contractantă în niciun fel fără consimțământul prealabil al acesteia și va face această obligație clară și terților.
- 12a.2 Antreprenorul și personalul său vor respecta drepturile omului și se angajează să nu aducă ofensă practicilor politice, culturale și religioase existente în țara în care sunt executate lucrările.
- 12a.3 Antreprenorul va respecta legislația de mediu aplicabilă în țara în care sunt executate lucrările și standardele fundamentale convenite la nivel internațional în privința muncii, adică standardele fundamentale de muncă ale OIM, convențiile privind libertatea de asociere și negociere colectivă, eliminarea muncii forțate și obligatorii, eliminarea discriminării în privința angajării și ocupației, abolirea muncii copiilor, precum și obligațiile aplicabile stabilite prin următoarele convenții.:
- Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon și protocolul său de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon;
 - Convenția de la Basel privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și eliminarea acestora (Convenția de la Basel);
 - Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (Convenția POPs din Stockholm);
 - Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză, aplicabilă anumitor produși chimici periculoși și pesticide care fac obiectul comerțului internațional (UNEP / FAO) (Convenția PIC) Rotterdam, 10 septembrie 1998, și cele 3 protocoale regionale ale acesteia.
- 12a.4 Antreprenorul sau oricare dintre subcontractanții, agenții sau personalul său nu vor abuza de puterea ce le-a fost încredințată în scopul câștigului personal. Antreprenorul sau oricare dintre subcontractanții, agenții sau personalul său, nu trebuie să primească sau să fie de acord să primească de la nicio persoană, sau să ofere, sau să fie de acord să ofere vreunei persoane sau să procure pentru vreo persoană cadouri, gratuități, comisioane sau considerațiuni de orice fel în calitate de stimulent sau recompensă pentru efectuarea sau abținerea de la efectuare a oricărei acțiuni legate de executarea contractului, sau pentru a

demonstra favoare sau defavorare oricărei persoane în relație cu contractul. Antreprenorul trebuie să respecte toate legile și regulamentele și codurile aplicabile privind lupta anti-mită și anticorupție.

12a.5 Plățile efectuate către antreprenor în baza contractului constituie singurul venit sau beneficiu pe care acesta îl poate obține în relație cu contractul. Antreprenorul și personalul său nu trebuie să exercite nicio activitate sau să beneficieze de nici un avantaj neconform obligațiilor care îi revin în baza contractului.

12a.6 Executarea contractului nu va atrage după sine cheltuieli comerciale neobișnuite. Cheltuielile comerciale neobișnuite constituie comisioanele care nu sunt menționate în contract sau care nu provin dintr-un contract încheiat în mod corespunzător în relație cu contractul, comisioanele care nu sunt plătite în schimbul vreunui serviciu real și legitim, comisioane remise într-un paradis fiscal, comisioane plătite unui destinatar care nu este identificat în mod clar, sau comisionul plătit unei companii care posedă toate însemnele unei companii-paravan. Comisia Europeană poate efectua verificările documentare sau la fața locului pe care le consideră necesare pentru a găsi dovezi în cazul suspectării cheltuielilor comerciale neobișnuite.

Articolul 12b – Conflictul de interes

12b.1 Antreprenorul va lua toate măsurile necesare pentru a preveni sau a pune capăt oricărei situații ce ar putea compromite executarea imparțială și obiectivă a contractului. Un astfel de conflict de interese poate apărea în special ca urmare a interesului economic, a afinității politice sau naționale, a legăturilor familiale sau emoționale sau a oricărei alte conexiuni relevante sau a unui interes comun. Orice conflict de interese care poate apărea în timpul executării contractului trebuie adus fără întârziere la cunoștința autorității contractante. În cazul unui asemenea de conflict, antreprenorul va lua imediat toate măsurile necesare pentru rezolvarea sa.

12b.2 Autoritatea contractantă își rezervă dreptul de a verifica dacă aceste măsuri sunt adecvate și, dacă este necesar, poate solicita luarea unor măsuri suplimentare. Antreprenorul se asigură de faptul că personalul său, inclusiv conducerea acestuia, nu se găsește într-o situație care ar putea provoca un conflict de interese. Fără a-și leza obligațiile sale contractuale, antreprenorul va înlocui, imediat și fără compensație din partea autorității contractante, orice membru al personalului său expus unei asemenea situații.

12b.3 Antreprenorul se abține de la orice contact care ar compromite independența sa, sau pe cea a personalului său.

12b.4 Antreprenorul își va limita rolul în proiect la furnizarea lucrărilor specificate în contract.

12b.5 Antreprenorul și orice persoană care lucrează sub autoritatea sau controlul său la executarea contractului sau în orice altă activitate, vor fi excluse de la accesul la alte fonduri din bugetul UE / FED disponibile în cadrul aceluiași proiect. Cu toate acestea, antreprenorul poate participa, în urma aprobării autorității contractante, în cazul în care poate demonstra că implicarea sa în etapele anterioare ale proiectului nu au constituit o practică de concurență neloială.

Articolul 13 - Supervizarea lucrărilor

13.1. Antreprenorul va superviza lucrările el însuși sau va desemna un reprezentant în acest sens. O asemenea de desemnare este înaintate spre aprobare supervisorului în termen de 30 de

zile de la semnarea contractului. Supervizorul aprobă sau refuză numirea în termen de 10 zile. Această probare poate fi retrasă în orice moment. În cazul în care supervizorul refuză reprezentantul desemnat în termen, sau retrage aprobarea numirii, el va explica motivele pe care se întemeiază decizia sa, iar antreprenorul va prezenta fără întârziere o propunere alternativă de desemnare. Adresa reprezentantului antreprenorului este considerată a fi adresa de serviciu furnizată de către antreprenorul.

- 13.2. În cazul în care reprezentantului antreprenorului îi este retrasă aprobarea de către supervizor, antreprenorul îl va înlătura pe reprezentant de la lucrări, de îndată ce este posibil după ce a primit notificarea unei astfel de retrageri, și îl va înlocui cu un alt reprezentant aprobat de supervizor.
- 13.3. Reprezentantul antreprenorului are autoritatea deplină să ia orice decizie necesară pentru executarea lucrărilor, să primească și să execute ordine administrative și să contrasemneze registrul de lucrări menționat în Articolul 39 sau, după caz, anexa. În orice caz, antreprenorul este responsabil să asigure executarea în manieră satisfăcătoare a lucrărilor, inclusiv să asigure respectarea caietelor de sarcini și a ordinelor administrative de către angajații săi, de către subcontractanții săi și angajații acestora.

Articolul 14 - Personalul

- 14.1. Numărul persoanelor angajate de antreprenor trebuie să fie suficient și să permită utilizarea optimă a resurselor umane în țara de execuție a lucrărilor. Acești angajați trebuie să aibă abilitățile și experiența necesară în vederea asigurării progresului necesar și a execuției satisfăcătoare a lucrărilor. Antreprenorul va înlocui imediat toți angajații pe care supervizorul îi va indica, într-o scrisoare care explică motivele, drept potențial capabili de a pune în pericol execuția satisfăcătoare a lucrărilor.
- 14.2. Antreprenorul va face propriile pregătiri în vederea implicării întregului personal și a forței de muncă. Ratele de remunerare și condițiile generale de muncă, prevăzute de legislația țării în care sunt executate lucrările, se aplică în calitate de minimum pentru salariații de pe șantier.

Articolul 15 - Garanțiile de bună execuție

- 15.1. Antreprenorul va furniza autorității contractante, odată cu restituirea contractului contrasemnat, o garanție pentru executarea completă și corectă a contractului. Valoarea garanției va fi cea specificată în Condițiile speciale și va fi cuprinsă între 5 și 10% din valoarea prețului contractului, inclusiv toate sumele prevăzute în addenda la contract.
- 15.2. Garanția de bună execuție se păstrează de către autoritatea contractantă în eventualitatea oricărui prejudiciu cauzat de neîndeplinirea de către antreprenorul a obligațiilor contractuale.
- 15.3. Garanția de bună execuție trebuie să fie făcută în formatul prevăzut în contract și poate fi furnizată sub forma unei garanții bancare, a unui cec bancar, a unui cec certificat, a unei obligațiuni furnizate de o companie de asigurare și/sau de o societate de obligațiuni, a unei scrisori de credit irevocabile sau a unui depozit în numerar la autoritatea contractantă. Dacă garanția de bună execuție este furnizată sub forma unei garanții bancare, a unui cec bancar, a unui cec certificat sau a unei obligațiuni, aceasta este emisă de o bancă sau de o companie

de asigurare și/sau societate de obligațiuni aprobată de autoritatea contractantă.

- 15.4. Cu excepția cazului în care este stipulat altminteri în Condițiile speciale, garanția de bună execuție va fi exprimată în tipurile și proporțiile valutei în care se achită contractul original.
- 15.5. Nu se vor efectua plăți în favoarea antreprenorului înainte de acordarea de către acesta a garanției de bună execuție. Garanția continuă să rămână valabilă până la data emiterii extrasului de cont final semnat, prevăzut în Articolul 51.
- 15.6. Dacă, pe perioada executării contractului, persoana fizică sau juridică care furnizează garanția nu-și poate respecta angajamentele, garanția încetează să fie valabilă. Autoritatea contractantă solicită oficial antreprenorului oferirea unei noi garanție în aceeași termeni ca și precedentă. În cazul în care antreprenorul nu oferă o nouă garanție, autoritatea contractantă poate rezilia contractul.
- 15.7. Autoritatea contractantă va solicita plata din contul garanției tuturor sumelor pentru care garantul este răspunzător în cadrul garanției datorate în cazul neîndeplinirii obligațiilor antreprenorului de a executa contractul, în conformitate cu condițiile garanției și în limitele sumei acesteia. Garantul va achita fără întârziere aceste sume la prima cerere a autorității contractante și nu poate ridica obiecții din vreun motiv. Înainte de a depune orice reclamație în baza garanției de bună execuție, autoritatea contractantă va notifica antreprenorul declarând natura încălcării în baza căreia se face reclamația.
- 15.8. Dacă Condițiile speciale nu conțin altfel de prevederi, garanția de bună execuție a lucrărilor se anulează în termen de 60 de zile de la emiterea extrasului de cont final semnat, stipulat în Articolul 51, pentru valoarea totală, cu excepția sumelor care fac obiectul unei soluționări pe cale amiabilă, a unui arbitraj sau a unui litigiu.

Articolul 16 - Aranjamente în privința răspunderii, asigurării și securității

16.1. Răspunderea

a) Răspunderea pentru daunele aduse lucrărilor

Fără a aduce atingere Articolului 61 (răspunderea pentru defecte) și Articolului 66 (forța majoră), antreprenorul își asumă (i) întreaga responsabilitate pentru menținerea integrității lucrărilor și (ii) riscul de prejudiciu și daune, indiferent de cauza lor, până în momentul aprobării finale, prevăzut în Articolul 62. Compensarea pentru daunele aduse lucrărilor rezultând din răspunderea antreprenorului față de autoritatea contractantă este limitată la o sumă egală cu un milion de euro dacă valoarea contractului este mai mică sau egală cu un milion de euro. Dacă valoarea contractului este mai mare de un milion de euro, despăgubirile pentru daunele rezultate din răspunderea antreprenorului se limitează la valoarea contractului.

Cu toate acestea, compensația pentru pierderi sau daune rezultate din fraudă sau neglijență gravă din partea antreprenorului, a personalului său, a subcontractanților săi și a oricărei persoane pentru care antreprenorul este responsabil, nu poate avea nici într-un caz limite prestabilite.

După aprobarea finală prevăzută în Articolul 62, antreprenorul va rămâne responsabil pentru orice încălcare a obligațiilor contractuale pe o perioadă determinată de legea care reglementează contractul sau, în mod implicit, pentru o perioadă de 10 ani.

b) Răspunderea antreprenorului în raport cu autoritatea contractantă

Antreprenorul este responsabil și va despăgubi oricând autoritatea contractantă pentru orice daune provocate autorității contractante de către antreprenor, personalul său, subcontractanții săi și orice persoană pentru care antreprenorul este responsabil, în perioada executării lucrărilor.

Despăgubirea pentru daunele rezultate din răspunderea antreprenorului față de autoritatea contractată este plafonată la o sumă egală cu un milion de euro dacă valoarea contractului este mai mică sau egală cu un milion de euro. Dacă valoarea contractului este mai mare de un milion de euro, despăgubirile pentru daunele rezultate din răspunderea antreprenorului se limitează la valoarea contractului.

Cu toate acestea, compensația pentru pierderi sau daune rezultând din răspunderea antreprenorului în cazul vătămărilor corporale, inclusiv deces, nu poate fi în niciun caz plafonată. Același lucru este valabil și pentru despăgubirile pentru orice daune de orice fel rezultând din fraudă sau neglijența gravă a antreprenorului, a personalului său, a subcontractanților săi și a oricărei persoane pentru care antreprenorul este responsabil.

c) Răspunderea antreprenorului în raport cu terții

Antreprenorul va despăgubi, proteja și apăra pe cheltuiala sa autoritatea contractantă, și pe agenții și angajații acesteia, împotriva și împotriva tuturor acțiunilor, reclamațiilor, pierderilor sau daunelor, directe sau indirecte, indiferent de natura (în continuare "reclamații") care rezultă din orice acțiune sau omisiune, în îndeplinirea obligațiilor, a antreprenorului, personalului său, subcontractanților săi și/sau oricărei persoane pentru care antreprenorul este responsabil.

Autoritatea contractantă trebuie să aducă la cunoștința antreprenorului orice reclamație din partea unei părți terțe în timp cât mai scurt după ce autoritatea contractantă a aflat despre acestea.

Dacă autoritatea contractantă alege să se conteste și să se apere împotriva reclamațiilor, antreprenorul suportă costurile rezonabile de apărare ale autorității contractante, agenților și angajaților acesteia.

În cadrul acestor Condiții generale, agenții și angajații autorității contractante, precum și personalul antreprenorului, subcontractanții acestuia și orice persoană pentru care antreprenorul este răspunzător, sunt considerate a fi părți terțe.

Antreprenorul va trata toate reclamațiile în consultare strânsă cu autoritatea contractantă

Orice acord sau înțelegere de soluționare a unei reclamații necesită acordul prealabil expres al autorității contractante și al antreprenorului.

16.2. Asigurarea

a) Asigurarea – probleme generale

Cel târziu odată cu restituirea contractului contrasemnat și pentru întreaga perioadă de implementare a sarcinilor, antreprenorul se va asigura că el însuși, personalul său, subcontractanții săi și orice persoană pentru care antreprenorul este responsabil, sunt

asigurați în mod corespunzător la companii de asigurare recunoscute pe piața internațională a asigurărilor, cu excepția cazului în care autoritatea contractantă și-a dat consimțământul expres în scris în legătură cu o anumită societate de asigurare.

Cel târziu odată cu restituirea contractului contrasemnat, antreprenorul va furniza autorității contractante și supervisorului toate dovezile temporare de asigurare și/sau certificatele de asigurare care indică faptul că obligațiile antreprenorului referitoare la asigurare sunt respectate pe deplin. Antreprenorul prezintă fără întârziere și ori de câte ori autoritatea contractantă sau managerul de proiect solicită acest lucru, o versiune actualizată a dovezilor temporare și/sau a certificatelor de asigurare.

Antreprenorul obține de la agenții de asigurare angajamentul acestora să informeze personal și direct autoritatea contractantă și supervisorul cu privire la orice eveniment susceptibil să reducă, să anuleze sau să modifice în orice fel asigurarea respectivă. Asiguratorii furnizează aceste informații cât mai repede posibil și, în orice caz, cu cel puțin treizeci (30) zile înainte ca reducerea, anularea sau modificarea asigurării să se producă. Autoritatea contractantă își rezervă dreptul de a despăgubi asiguratorul în cazul în care antreprenorul nu achită prima, fără ca aceasta să aducă atingere dreptului autorității contractante de a recupera suma primei pe care a plătit-o și de a solicita ulterior compensație pentru posibilele pagube rezultante.

Ori de câte ori este posibil, antreprenorul trebuie să se asigure că contractele de asigurare semnate conțin o renunțare la recurs în favoarea autorității contractante și a supervisorului, a agenților și angajaților acestora.

Achiziția de asigurări corespunzătoare de către antreprenor nu îl scutesc pe acesta în niciun caz de obligațiile sale legale și/sau contractuale. Asigurările enumerate în continuare vor asigura minimum acoperirea răspunderilor contractuale minime stabilite în conformitate cu Articolul 16.1, sau a răspunderilor legale minime stabilite în conformitate cu legislația națională aplicabilă, oricare din acestea două ar fi mai mare.

Antreprenorul va suporta pe deplin consecințele lipsei de asigurare totală sau parțială și cu scutirea totală a autorității contractante și a supervisorului.

Antreprenorul se asigură că personalul său, subcontractanții săi și orice persoană pentru care antreprenorul este responsabil, respectă aceleași cerințe de asigurare care i-au fost impuse prin prezentul contract. În caz de neplată a asigurării sau de asigurare necorespunzătoare a personalului său, a subcontractanților sau a oricărei persoane pentru care antreprenorul este responsabil, acesta din urmă va despăgubi autoritatea contractantă și supervisorul pentru toate consecințele care rezultă din aceasta.

Antreprenorul se va asigura, pe propria răspundere și fără a aduce atingere obligației de a încheia toate asigurările necesare care să acopere obligațiile sale în temeiul prezentului contract, că toate asigurările obligatorii sunt încheiate în conformitate cu legile și regulamentele în vigoare în țara în care sunt executate lucrările. De asemenea, el se va asigura că toate obligațiile legale posibile referitoare la asigurări sunt respectate.

Autoritatea contractantă și supervisorul nu își asumă nicio răspundere pentru evaluarea și caracterul adecvat al polițelor de asigurare încheiate de antreprenorul în raport cu obligațiile contractuale și/sau legale.

b) Asigurarea – Chestiuni specifice

1. *Asigurarea pentru daune aduse terților*

Antreprenorul va încheia o asigurare de răspundere civilă care acoperă vătămări corporale și daune materiale care pot fi cauzate terților în urma executării lucrărilor, precum și în perioada de răspundere pentru defecte. Polița de asigurare trebuie să specifice faptul că personalul autorității contractante și supervizorul, precum și cel al altor contractanți și terți aflați pe șantier sunt considerați a fi părți terțe în cadrul acestei asigurări, care nu va fi plafonată în cazul vătămarilor corporale.

2. *Asigurarea lucrărilor*

Antreprenorul va încheia o asigurare de tipul „Asigurare a antreprenorului împotriva tuturor riscurilor” în beneficiul comun al său, al subcontractanților săi, al autorității contractante și al supervizorului.

Această asigurare acoperă toate daunele la care pot fi supuse lucrările prevăzute în contract, inclusiv daunele datorate unui defect sau a unei erori de proiectare a planurilor, a materialelor de construcție sau a executării pentru care antreprenorul este responsabil în temeiul contractului, precum și împotriva daunelor cauzate de evenimente naturale. Această asigurare acoperă, de asemenea, daunele aduse bunurilor și proprietății existente ale autorității contractante și ale supervizorului.

Această asigurare acoperă, de asemenea, echipamentele și lucrările temporare de pe șantier până la valoarea totală a reconstrucției / înlocuirii acestora.

3. *Asigurarea auto*

Antreprenorul va încheia o asigurare care acoperă toate vehiculele folosite de antreprenorul sau subcontractanții săi (indiferent dacă acestea le aparțin sau nu) în legătură cu contractul.

4. *Asigurarea împotriva accidentelor de muncă*

Antreprenorul va încheia polițe de asigurare care să-l acopere pe el însuși, personal său, subcontractanții săi și oricare persoană pentru care antreprenorul răspunde, în cazul unui accident la locul muncă sau în drum către acesta. El se asigură că subcontractanții săi procedează la fel. El despăgubește autoritatea contractantă împotriva oricăror creanțe pe care le-ar putea avea angajații săi sau cei ai subcontractanților săi în această privință. În afară de aceasta și după caz, pentru personalul său expatriat permanent, antreprenorul va respecta legile și regulamentele aplicabile în țara de origine.

5. *Asigurarea răspunderii legate de calitatea lucrărilor*

Antreprenorul va încheia o asigurare care acoperă integral răspunderea sa ce poate fi invocată în ceea ce privește calitatea lucrărilor chiar și după aprobarea finală, după cum prevede legislația țării în care sunt executate lucrările.

- 16.3. Antreprenorul va pune în aplicare măsuri de asigurare a securității personalului său, în funcție de pericolul fizic cu care acesta se poate confrunta în țara în care lucrează. Antreprenorul este responsabil pentru monitorizarea nivelului de risc fizic la care este

expus personalul său și pentru informarea autorității contractante cu privire la situație. În cazul în care autoritatea contractantă sau antreprenorul devin conștienți de vreo amenințare iminentă la adresa vieții sau sănătății oricărui dintre membrii personalului antreprenorului, acesta din urmă trebuie să ia măsuri imediate și de urgență pentru a plasa persoanele în cauză în siguranță. Dacă antreprenorul întreprinde o astfel de acțiune, el trebuie să o comunice imediat supervisorului.

Articolul 17 - Programul implementării sarcinilor

- 17.1. Pe lângă orice program de lucru prezentat ca parte a ofertei sale, antreprenorul furnizează supervisorului, în termen de 30 de zile de la semnarea contractului un program de implementare a sarcinilor, împărțit pe luni și pe activități. Acest program include cel puțin următoarele informații:
- a) ordinea și termenele în care antreprenorul își propune să efectueze lucrările;
 - b) termenele în care trebuie depuse și aprobate desenele;
 - c) o organigramă care conține numele, calificările și CV-urile personalului responsabil de șantier,
 - d) o descriere generală a metodei, inclusiv succesiunea, pe lună și după tip, pe care antreprenorul își propune să o implementeze;
 - e) un plan al debutului și organizării șantierului, și
 - f) detaliile și informațiile suplimentare pe care supervisorul le poate solicita în mod rezonabil.
- 17.2. Supervisorul va returna antreprenorului aceste documente aprobate sau conținând orice observații relevante în termen de zece zile de la primire, cu excepția cazului în care supervisorul, în cadrul celor zece zile, notifică antreprenorul despre dorința sa de a avea o întâlnire pentru a discuta documentele prezentate.
- 17.3. Dacă supervisorul nu aduce la cunoștință decizia sau observațiile sale, sau dorința de a stabili o întâlnire în aceste 10 zile, programul depus este considerat a fi aprobat.
- 17.4. Aprobarea programului de către supervisor nu-l scutește pe antreprenor de niciuna din obligațiile sale contractuale.
- 17.5. Nicio modificare concretă a programului nu se va face fără aprobarea supervisorului. Dacă, cu toate acestea, progresul lucrărilor nu evoluează conform programului, supervisorul poate instrui antreprenorul să prezinte un program revizuit în conformitate cu procedura prevăzută în Articolul 17.

Articolul 18 - Defalcarea detaliată a prețurilor

- 18.1. Dacă nu este prevăzut în licitație și, dacă este necesar în scopul contractului, antreprenorul furnizează o defalcare detaliată a tarifelor și prețurilor sale în cel mult 20 de zile de la cererea motivată a supervisorului.

18.2. În termen de 30 de zile de la notificarea cu privire la atribuirea contractului, antreprenorul furnizează supervisorului, doar în scopuri informative, o estimare detaliată a fluxului de numerar, pe perioade trimestriale, a tuturor plăților care ar putea fi datorate antreprenorului în baza contractului. Antreprenorul va furniza ulterior estimările revizuite ale fluxului de numerar la intervale trimestriale, dacă acest lucru este solicitat de supervisor. Comunicarea nu va impune nicio răspundere autorității contractante sau supraveghetorului.

Articolul 19 - Desenele și studiile de implementare ale antreprenorului

19.1. Antreprenorul va prezenta Supervisorului spre aprobare, pe cheltuiala sa, toate proiectele și desenele de construcție și alte documente și obiecte necesare pentru executarea corectă a contractului, și în special:

- a) desene, documente, mostre și/sau modele care pot fi specificate în contract, în conformitate cu termenii și procedurile prevăzute în acesta sau în programul de implementare a sarcinilor;
- b) desenele pe care supervisorul le poate solicita în mod rezonabil pentru implementarea sarcinilor.
- c) planurile, desenele și calculele necesare pentru a dovedi stabilitatea și rezistența structurilor, inclusiv proiectarea temeliei și planul detaliat de consolidare. Aceste calcule și sondaje trebuie să fie sprijinite de suficiente investigații în șantier și prezentate pentru aprobare supervisorului în trei exemplare cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea construcției lucrărilor în cauză.

19.2. Supervisorul returnează antreprenorului desenele, documentele, mostrele, modelele, calculele de proiectare, obiectele și alte documente necesare în temeiul Articolului 19.1, fie cu avizul său, fie cu observațiile sale, în termenii menționați în contract sau în programul aprobat de punere de implementare a sarcinilor sau, dacă nu este specificat un termen limită, în termen de 15 zile de la primire. Luând în considerare complexitatea sau numărul de documente trimise spre aprobare, în cazul în care supervisorul nu poate remite avizul sau observațiile sale în termenul menționat mai devreme, supervisorul va trimite în termen de 15 zile de la primire, un răspuns de reținere, indicând un alt termen în care va trimite avizul sau observațiile sale, ținând cont de urgența relativă și complexitatea problemei.

În cazul în care supervisorul nu notifică antreprenorul cu privire la aprobarea, observațiile sau răspunsul de reținere în termenii menționați mai sus, desenele, documentele, mostrele, modelele, calculele de proiectare, obiectele și alte documente prezentate supervisorului în conformitate cu Articolul 19.1 sunt considerate a fi aprobate la sfârșitul termenelor specificate mai sus.

19.3. Desenele, documentele, mostrele și modelele aprobate vor fi semnate sau identificate în alt mod de către supervisor și nu vor fi îndepărtate de la supervisor, cu excepția cazului în care instrucțiunile contrare primite de la acesta. Desenele, documentele, mostrele sau modelele contractantului pe care supervisorul refuză să le aprobe, vor fi modificate pentru a corespunde cerințelor supervisorului și retrimise de către antreprenor pentru aprobare. În termen de 15 zile de la aducerea la cunoștință a observațiilor supervisorului, antreprenorul va efectua corecțiile necesare, ajustările etc. Documentele, desenele, calculele de proiectare, etc., corectate sau ajustate, vor fi retrimise spre aprobarea supervisorului în cadrul aceluiași proceduri.

- 19.4. Antreprenorul va furniza copii suplimentare ale desenelor aprobate în forma și cantitatea specificate în contract sau în ordinele administrative ulterioare.
- 19.5. Aprobarea oricăror desene, documente, mostre sau modele de către supervisor nu scutește antreprenorul de niciuna din obligațiile sale în cadrul contractului.
- 19.6. Supervisorul are dreptul să inspecteze, la orice oră rezonabilă și la sediul antreprenorului, toate desenele, documentele, mostrele sau modelele referitoare la contract.
- 19.7. Înainte de aprobarea provizorie a lucrărilor, antreprenorul va furniza autorității contractante manuale de operare și întreținere însoțite de desene și care vor fi în detalii ce vor permite autorității contractante să opereze, să întrețină, să ajusteze și să repare toate părțile lucrărilor. Cu excepția cazului în care este altfel prevăzut în condițiile speciale, manualele și desenele vor fi în limba contractului. Lucrările nu vor fi considerate finalizate în vederea aprobării provizorii până când aceste manuale și desene nu au fost furnizate autorității contractante.

Articolul 20 - Suficiența prețurilor oferte

- 20.1. Sub rezerva oricăror dispoziții suplimentare care pot fi enunțate în Condițiile speciale, se consideră că, mai înainte ca să-și înainteze oferta, antreprenorul va fi inspectat și examinat șantierul și împrejurimile sale într-o manieră satisfăcătoare pentru sine în ceea ce privește natura terenului și subsolului și că a luat în considerare forma și natura șantierului, întinderea și tipul lucrărilor și al materialelor necesare finalizării lucrărilor, mijloacele de comunicare și acces pe șantier, cazarea pe care o poate solicita și că, în general, a obținut pentru sine toate informațiile necesare cu privire la riscuri, evenimente neprevăzute și toate celelalte circumstanțe care influențează sau afectează oferta sa.
- 20.2. Se consideră că, înainte de a depune oferta sa, antreprenorul s-a asigurat într-o măsură satisfăcătoare pentru sine cu privire la corectitudinea și suficiența ofertei și a tarifelor și prețurilor menționate în devizul estimativ sau în centralizatorul prețurilor, care, cu excepția cazului în care este altfel prevăzut în contract, acoperă toate obligațiile care îi revin în baza contractului.
- 20.3. Întrucât se consideră că antreprenorul și-a determinat prețurile în baza propriilor calcule, operațiuni și estimări, acesta efectuează fără taxă suplimentară orice lucrare care face obiectul oricărui Articol din licitație și pentru care nu indică niciun preț unitar și nici o sumă forfetară.

Articolul 21 – Riscuri excepționale

- 21.1. Dacă pe parcursul executării lucrărilor, antreprenorul întâmpină obstrucții artificiale sau condiții fizice care nu ar fi putut fi prevăzute în mod rezonabil de către un antreprenor experimentat și dacă antreprenorul consideră că vor fi suportate costuri suplimentare și/sau o prelungire a perioadei de implementare a sarcinilor va fi în consecință necesară, acesta va notifica supervisorul în conformitate cu Articolele 35 și/sau 55. Antreprenorul va specifica în această notificare obstacolele artificiale și/sau condițiile fizice, oferind detalii despre efectele anticipate ale acestora, măsurile pe care le ia sau intenționează să le ia și amploarea întârzierii anticipate sau a interferenței în executarea lucrărilor.
- 21.2. După recepționarea notificării, supervisorul poate, printre altele:

- a) să solicite antreprenorului să furnizeze o estimare a costului măsurilor pe care le ia sau intenționează să le ia;
 - b) să aprobe, cu sau fără modificări, măsurile menționate în Articolul 21.2, litera (a);
 - c) să emită instrucțiuni scrise cu privire la modul în care trebuie abordate obstacolele artificiale sau condițiile fizice;
 - d) să dispună o modificare, o suspendare sau rezilierea contractului.
- 21.3. În măsura în care supervisorul decide că toate sau o parte din obstacolele artificiale sau condiții fizice menționate nu ar fi putut fi prevăzute într-o manieră rezonabilă de către un antreprenor cu experiență, supervisorul va:
- a) lua în calcul orice întârziere suferită de antreprenor ca urmare a unor astfel de obstacole sau condiții pentru a determina orice prelungire a perioadei de implementare a sarcinilor la care antreprenorul are dreptul în temeiul Articolului 35; și/sau
 - b) în cazul obstacolelor artificiale sau condiții fizice, altele decât condițiile meteorologice, va determina plățile suplimentare datorate antreprenorului în conformitate cu Articolul 55.
- 21.4. Condițiile meteorologice nu dau dreptul contractantului la creanțe în temeiul Articolului 55.
- 21.5. În cazul în care Supervisorul decide că obstacolele artificiale sau condițiile fizice ar putea, parțial sau în întregime, să fi fost prevăzute în mod rezonabil de către un antreprenor cu experiență, el îl va informa pe acesta din urmă cât de curând posibil.

Articolul 22 -Securitatea pe șantiere

- 22.1. Antreprenorul va avea dreptul să interzică accesul pe șantier oricărei persoane care nu este implicată în executarea contractului, cu excepția persoanelor autorizate de supervisor sau de autoritatea contractantă.
- 22.2. Antreprenorul va asigura securitatea pe șantiere pe întreaga perioadă de execuție și va fi responsabil pentru luarea măsurilor necesare, în interesul angajaților săi, al agenților autorității contractante și al terților, pentru a preveni orice pierdere sau accident care ar putea rezulta din efectuarea lucrărilor.
- 22.3. Antreprenorul va lua toate măsurile esențiale, pe propria răspundere și pe cheltuiala sa, pentru a se asigura că structurile și instalațiile existente sunt protejate, păstrate și întreținute. El este responsabil pentru furnizarea și întreținerea tuturor echipamentelor de iluminat, protecție, împrejmuire și securitate care se dovedesc a fi necesare pentru implementarea corespunzătoare a sarcinilor sau care pot fi cerute în manieră rezonabilă de către supervisor.
- 22.4. Dacă în timpul executării sarcinilor sunt necesare măsuri urgente pentru a evita orice risc de accident sau deteriorare, sau pentru a asigura securitatea în urma unui accident sau a unei avarii, supervisorul va notifica în mod formal antreprenorul pentru ca acesta să întreprindă tot ceea ce este necesar. În cazul în care antreprenorul nu dorește sau nu poate să ia măsurile necesare, supervisorul poate efectua lucrările pe cheltuiala antreprenorului,

în măsura răspunderii acestuia din urmă.

Articolul 23 - Protejarea proprietăților adiacente

- 23.1. Antreprenorul va lua, pe propria răspundere și cheltuiala sa, toate măsurile de precauție cerute de bunele practici în domeniul construcției și de circumstanțele existente pentru a proteja proprietățile adiacente și a evita producerea unor schimbări anormale în acestea.
- 23.2. Antreprenorul va despăgubi autoritatea contractantă de consecințele financiare ale tuturor reclamațiilor proprietarilor sau rezidenților terenurilor învecinate, în măsura în care antreprenorul poartă răspundere și în măsura în care daunele aduse proprietăților adiacente nu sunt rezultatul unui pericol creat de proiectul sau metoda de construcție impusă antreprenorului de autoritatea contractantă sau de către supervisor..

Articolul 24 - Interferența cu traficul

- 24.1. Antreprenorul trebuie să se asigure că lucrările și instalațiile nu provoacă daune sau împiedică traficul pe căile de comunicații precum drumurile, căile ferate, căile navigabile și aeroporturile, cu excepția cazului în care acest lucru este permis în Condițiile speciale. În special, el trebuie să țină seama de restricțiile de greutate la selectarea rutelor și a vehiculelor.
- 24.2. Orice măsuri speciale pe care antreprenorul le consideră necesare sau care sunt specificate în Condițiile speciale, sau care sunt solicitate de către autoritatea contractantă pentru a proteja sau întări secțiuni de drumuri, piste sau poduri, vor fi efectuate pe cheltuiala antreprenorului, indiferent dacă acestea sunt sau nu executate de antreprenor. Acesta va informa supervisorul în prealabil cu privire la orice măsuri speciale pe care intenționează să le întreprindă. Repararea oricărei pagube cauzate drumurilor, șinelor sau podurilor în urma transportului de materiale, instalații sau echipamente va fi făcută pe cheltuiala antreprenorului.

Articolul 25 - Cablurile și conductele

- 25.1. În cazul în care, pe parcursul executării lucrărilor, antreprenorul întâlnește repere care indică cursul cablurilor, conductelor și instalațiilor subterane, acesta trebuie să le păstreze, sau să le înlocuiască în cazul în care executarea lucrărilor a necesitat îndepărtarea lor temporară. Astfel de operațiuni conexe necesită autorizația supervisorului.
- 25.2. Antreprenorul este responsabil pentru păstrarea, îndepărtarea și înlocuirea, după caz, a cablurilor, conductelor și instalațiilor specificate de autoritatea contractantă în contract și pentru costurile acestor acțiuni.
- 25.3. În cazul în care prezența cablurilor, conductelor și instalațiilor nu a fost specificată în contract, dar este indicată prin marcaje și repere, antreprenorul are obligația generală a grijei și obligații similare cu privire la conservarea, îndepărtarea și înlocuirea celor specificate mai sus. În acest caz, autoritatea contractantă va compensa antreprenorul pentru cheltuieli, în măsura în care aceste lucrări sunt necesare pentru executarea contractului.
- 25.4. Cu toate acestea, obligațiile de a scoate și înlocui cablurile, conductele și instalațiile și cheltuielile rezultând din acestea nu se vor afla în sarcina antreprenorului dacă autoritatea

contractantă decide să accepte această responsabilitate. Același lucru se aplică atunci când această obligație și cheltuielile care rezultă din ea vor cădea în sarcina altei administrații de specialitate sau a unui agent.

- 25.5. În cazul în care vreo lucrare de pe șantier poate provoca perturbări sau daune unui serviciu de utilitate publică, antreprenorul trebuie să informeze imediat supervisorul în scris, acordând un termen rezonabil de preaviz, astfel încât să poată fi luate la timp măsurile adecvate pentru a permite lucrărilor să continue în mod normal.

Articolul 26 - Configurarea

26.1. Antreprenorul va de responsabil de:

- a) configurarea corectă a lucrărilor în raport cu mărcile originale, liniile și nivelurile de referință date de supervisor;
- b) corectitudinea, poziția, nivelurile, dimensiunile și alinierea tuturor părților lucrărilor; și
- c) furnizarea tuturor instrumentelor, aparatelor și forței de muncă necesare în legătură cu responsabilitățile descrise precedent.

26.2. Dacă, în orice moment al execuției lucrărilor, apare vreo eroare în poziția, nivelurile, dimensiunile sau alinierea oricărei părți a lucrărilor, antreprenorul, pe propria cheltuială și în cazul în care supervisorul solicită acest lucru, va rectifica această eroare spre satisfacția supervisorului, cu excepția cazului în care o astfel de eroare se bazează pe datele incorecte furnizate de supervisor și pe care un antreprenor cu experiență și acționând cu grija cuvenită nu le-ar fi descoperit, situație în care autoritatea contractantă este responsabilă pentru costurile de rectificare.

26.3. Verificarea oricărei setări sau a oricărei linii sau nivel de către supervisor nu va exonera în niciun fel de antreprenorul de răspunderea sa pentru exactitatea acesteia, iar contractantul trebuie să protejeze și să păstreze cu atenție toate mărcile de referință, șinele de suport, tije și alte elemente utilizate în realizarea lucrărilor.

Articolul 27 - Materialele demolate

27.1. În cazul în care contractul prevede lucrări de demolare, materialele și Articolele obținute din această activitate, cu excepția cazului în care Condițiile speciale și/sau legea țării în care lucrările sunt stipulează altminteri și sub rezerva dispozițiilor Articolului 28, devin proprietatea antreprenorului.

27.2. În cazul în care Condițiile speciale rezervă autorității contractante dreptul de proprietate asupra materialelor sau asupra tuturor sau a unei părți a Articolelor obținute în urma lucrărilor de demolare, antreprenorul ia toate precauțiile necesare pentru a se asigura că acestea sunt păstrate. Antreprenorul răspunde pentru orice distrugere sau deteriorare a acestor materiale sau articole cauzate de el însuși sau de către agenții săi.

27.3. Indiferent de scopul în care autoritatea contractantă intenționează să utilizeze materialele sau articolele pentru care își rezervă dreptul de proprietate, toate costurile pentru transportul

și depozitarea acestora și toate taxele de depozitare la locul indicat de supervizor vor fi suportate de către antreprenorul pentru toate transporturile care nu depășesc 1000 de metri.

- 27.4. Cu excepția cazului în care Condițiile speciale stipulează altminteri, antreprenorul va înlătura de pe șantier, pe cheltuiala sa și în manieră progresivă, molozul și alte materiale demolate, gunoiul și dărâmăturile.

Articolul 28 - Descoperirile

- 28.1. Descoperirile de orice interes făcute în timpul lucrărilor de excavare sau demolare sunt aduse imediat la cunoștința supervizorului. Supervizorul decide maniera în care trebuie tratate aceste descoperiri, ținând seama de legislația țării în care sunt executate lucrările.
- 28.2. Autoritatea contractantă își rezervă dreptul de proprietate asupra materialelor găsite în timpul lucrărilor de excavare și demolare efectuate pe terenurile care îi aparțin, sub rezerva compensării antreprenorului pentru orice efort special.
- 28.3. Artefactele, antichitățile și obiectele naturale, numismatice sau alte obiecte de interes științific, precum și obiectele rare sau din metale prețioase găsite în timpul lucrărilor de excavare sau demolare vor fi proprietatea autorității contractante.
- 28.4. În eventualitatea divergențelor, autoritatea contractantă are autoritatea unică de a decide cu privire la calificările prevăzute în Articolele 28.1 și 28.3.

Articolul 29 - Lucrările temporare

- 29.1. Antreprenorul va efectua pe cheltuiala sa toate lucrările temporare necesare pentru executarea lucrărilor. Antreprenorul va transmite supervizorului desenele pe care antreprenorul intenționează să le utilizeze în scopul lucrărilor temporare, ca de exemplu batardourile, eșafodajul, grinzile cu zăbrele, și cofrajul. Antreprenorul ia în considerare orice observații făcute de supervizor iar responsabilitatea pentru aceste desene îi revine antreprenorului.
- 29.2. În cazul în care proiectarea anumitor lucrări temporare este specificată în Condițiile speciale ca fiind responsabilitatea autorității contractante, supervizorul pune la dispoziția antreprenorului toate desenele necesare în timp rezonabil pentru a-i permite acestuia să efectueze lucrările temporare în conformitate cu programul său. În astfel de cazuri, autoritatea contractantă este cea responsabilă în exclusivitate de siguranța și caracterul adecvat al proiectului. Cu toate acestea, antreprenorul va fi responsabil pentru caracterul corespunzător al construcției.

Articolul 30 - Studiile de sol

- 30.1. Sub rezerva Condițiilor speciale și a specificațiilor tehnice, antreprenorul pune la dispoziția supervizorului personalul și echipamentele necesare pentru efectuarea oricărei expertize a solului pe care supervizorul o consideră rezonabil necesară. Antreprenorul va fi compensat pentru costul efectiv al forței de muncă și echipamentului folosit sau pus la dispoziție în astfel de lucrări, plus un profit rezonabil, dacă contractul nu conține deja prevederi în acest sens.

Articolul 31 - Contractele suprapuse

- 31.1. Antreprenorul va acorda, în conformitate cu cerințele supervisorului, toate oportunitățile rezonabile pentru desfășurarea activității oricărui alt antreprenor angajat de autoritatea contractantă precum și lucrătorilor acestora, lucrătorilor autorității contractante și oricărei alte autorități publice care poate fi angajată pe șantier sau în apropierea acestuia în executarea oricărei lucrări neincluse în contract, sau a unui contract pe care autoritatea contractantă îl poate încheia în legătură cu lucrările sau auxiliar lucrărilor.
- 31.2. Dacă, totuși, antreprenorul, la cererea scrisă a supervisorului, pune la dispoziția oricărui astfel de antreprenori contractați, autorități publice sau autorității contractante, orice drumuri sau căi pentru întreținerea cărora antreprenorul este responsabil, sau permite utilizarea de către oricare astfel de alte persoane a lucrărilor sale temporare, a eșafodajului sau a altui echipament de pe șantier, sau furnizează orice alt serviciu de orice natură și care nu a fost prevăzut în contract, autoritatea contractantă va recompensa antreprenorul pentru asemenea utilizări sau servicii cu acele sume și/sau acordă acea prelungire a termenelor, care sunt, în opinia supraveghetorului, rezonabile.
- 31.3. Antreprenorul nu poate fi, în temeiul Articolului 31, scutit de nici una din obligațiile care îi revin în temeiul contractului și nu are dreptul la nici o creanță, în afară de cele prevăzute la Articolul 31.2.
- 31.4. Dificultățile ce pot apărea în legătură cu un contract nu dau nici într-un caz dreptul antreprenorului să modifice sau să întârzie executarea altor contracte. La fel și autoritatea contractantă nu poate profita de astfel de dificultăți pentru a suspenda plățile datorate în cadrul unui alt contract.

Articolul 32 - Brevetele și licențele

- 32.1. Cu excepția cazului în care este prevăzut altminteri în Condițiile speciale, antreprenorul va despăgubi și recompensa autoritatea contractantă și pe supervisor pentru toate daunele și costurile suportate din cauza oricărei reclamații formulate de oricare parte terță, inclusiv autori și intermediari, pentru orice încălcare pretinsă sau reală, a drepturilor de proprietate intelectuală, industrială sau de altă natură, de orice fel, rezultând din utilizarea de către autoritatea contractantă, în conformitate cu contractul, a brevetelor, licențelor, desenelor, proiectelor, modelelor, semnelor sau mărcilor comerciale, cu excepția cazurilor în care o asemenea încălcare rezultă din respectarea modelului sau a specificațiilor furnizate de autoritatea contractantă și/sau supervisor.
- 32.2. Toate drepturile de proprietate industrială, intelectuală și de altă natură (inclusiv, dar fără a se limita la drepturile de brevet și drepturile de autor) dezvoltate în legătură cu sarcinile executate de către sau în numele antreprenorului, inclusiv, dar fără a se limita la orice drepturi în orice document pregătit în scopul contractului sau la sarcini, vor aparține antreprenorului, însă autoritatea contractantă va deține, în scopul contractului, o licență irevocabilă, gratuită, neexclusivă pentru drepturile menționate mai sus.

O astfel de licență presupune dreptul de a acorda sub-licențe și este transferabilă de către autoritatea contractantă terților, fără ca pentru aceasta să fie necesar acordul antreprenorului.

Toate drepturile de proprietate industrială, intelectuală și de altă natură (inclusiv, dar fără a fi limitate la drepturile de brevet și cele de autor) dezvoltate în conexiune cu sarcinile de către sau în numele autorității contractante, inclusiv, dar fără a fi limitate la orice drepturi

asupra oricăror documente pregătite în scopul contractului sau al sarcinilor, vor aparține autorității contractante, dar antreprenorul va avea dreptul ca, pe cheltuiala sa, să copieze, utilizeze și să obțină comunicarea acestor documente în scopul contractului.

În eventualitatea și în pofida oricărei rezilierii acontractului, precum și după finalizarea sarcinilor, Autoritatea Contractantă va continua să beneficieze de licența prevăzută în Articolul 32.2, primul paragraf.

IMPLEMENTAREA SARCINILOR ȘI ÎNTÂRZIERILE

Articolul 33 - Ordinele de începere

- 33.1. Supervizorul emite un ordin administrativ prin care notifică antreprenorul despre data la care trebuie să înceapă perioada de implementare a sarcinilor.
- 33.2. Cu excepția cazului în care părțile convin altminteri, perioada de implementare a sarcinilor nu va începe înainte ca:
- a) în conformitate cu Articolul 9, șantierul sau o parte a șantierului să fie puse la dispoziția antreprenorului în funcție de evoluția lucrărilor prevăzute în programul de implementare a sarcinilor aprobat de supervizor;
 - b) documentele menționate în Articolul 8.1 să fi fost furnizate antreprenorului.
- 33.3. Cu excepția cazului în care părțile convin altminteri, perioada de implementare a sarcinilor începe în cel mult 180 de zile de la notificarea atribuirii contractului..

Articolul 34 - Perioada de implementare a sarcinilor

- 34.1. Perioada de implementare a sarcinilor este cea stabilită în condițiile speciale, fără a aduce atingere prelungirii perioadei și care poate fi acordată în temeiul Articolului 35.
- 34.2. Dacă sunt prevăzute perioade distincte de punere în aplicare a sarcinilor pentru loturi separate, în cazurile în care unui antreprenor i se atribuie mai mult de un lot per contract, perioadele de implementare a sarcinilor pentru loturile separate nu se vor acumula.

Articolul 35 - Prelungirea perioadei de implementare a sarcinilor

- 35.1. Antreprenorul poate solicita o prelungire a perioadei de implementare a sarcinilor, dacă acesta este sau urmează a fi reținut în finalizarea contractului, din oricare dintre următoarele motive:
- a) condiții meteorologice excepționale în țara în care sunt executate lucrările și care pot afecta implementarea sarcinilor;
 - b) obstrucții artificiale sau condiții fizice ce nu ar fi putut fi prevăzute în mod rezonabil de către un antreprenor cu experiență;
 - c) ordinele administrative care afectează data finalizării, altele decât cele care decurg din neîndeplinirea obligațiilor antreprenorului;

- d) neîndeplinirea obligațiilor care îi revin conform contractului;
- e) orice suspendare a lucrărilor și care nu este cauzată de neîndeplinirea obligațiilor antreprenorului;
- f) forța majoră;
- g) orice alte cauze menționate în aceste condiții generale care nu sunt datorate neîndeplinirii obligațiilor antreprenorului.

35.2. Dacă antreprenorul consideră că are dreptul la orice prelungire a perioadei de implementare specificată în contract, acesta va:

- a) anunța supervizorul despre intenția de a face o astfel de solicitare în cel mult 15 zile de când antreprenorul a aflat, sau ar fi trebuit să afle, despre evenimentul sau circumstanța care a provocat această solicitare.

Dacă antreprenorul nu anunță solicitarea de prelungire a perioadei de implementare în termen de 15 zile, perioada de implementare nu va fi prelungită și autoritatea contractantă va fi scutită de orice răspundere în legătură cu solicitarea; și

- b) va înainta supervizorului informații complete și detaliate ale cererii, în termen de 30 de zile de la notificarea de mai sus, cu excepția cazului în care antreprenorul și supervizorul au convenit altminteri, pentru ca această solicitare să poată fi investigată.

35.3. În termen de 30 de zile de la primirea din partea antreprenorului a specificațiilor detaliate ale solicitării, supervizorul va notifica antreprenorul, în urma consultării cu autoritatea contractantă și, după caz, cu antreprenorul, despre acordarea unei prelungiri a perioadei de implementare ce poate fi justificată fie prospectiv sau retrospectiv, sau va informa antreprenorul despre faptul că acesta nu are dreptul la o prelungire.

Articolul 36 - Întârzieri în implementarea sarcinilor

36.1. În cazul în care antreprenorul nu finalizează lucrările în perioada (perioadele) specificată în contract, autoritatea contractantă are dreptul, fără notificare oficială și fără a aduce atingere celorlalte măsuri de remediere ale contractului, la daune interese pentru fiecare zi sau pentru o parte a acestora care se va scurge între sfârșitul perioadei stabilite pentru implementarea sarcinilor, sau perioada prelungită de implementare a sarcinilor în temeiul Articolului 35 și data efectivă a finalizării, la tariful și până la valoarea maximă specificată în Condițiile speciale.

Dacă lucrările au făcut obiectul unei aprobări parțiale în conformitate cu Articolul 59, daunele interese stipulate în Condițiile speciale pot fi reduse în proporția pe care valoarea părții acceptate o reprezintă față de cea a tuturor lucrărilor.

36.1 Dacă autoritatea contractantă a devenit îndreptățită la creanțe maxime în temeiul Articolului, ea poate, după notificarea antreprenorului:

- a) să confişte garanția de bună execuție; și/sau
- b) să rezilieze contractul; și/sau

- c) enter into a contract with a third party at the Contractor's cost for the provision of the balance of the works.

Articolul 37 - Modificările

- 37.1. Modificările contractuale trebuie să fie oficializate printr-un act adițional la contract semnat de ambele părți sau printr-un ordin administrativ emis de supervizor, cu excepția cazului în care modificările rezultă din implementarea contractului.
- 37.2. Supervizorul are puterea de a ordona orice modificare a oricărei părți a lucrărilor necesară pentru buna finalizare și/sau funcționare a lucrărilor. Astfel de modificări prin ordin administrativ pot include completări, omisiuni, înlocuiri, modificări ale calității, cantității, formei, caracterului, naturii, poziției, dimensiunii, nivelului sau liniei și modificări în secvența, metoda sau calendarul specificate în vederea executării lucrărilor. Niciun ordin administrativ nu va avea ca efect invalidarea contractului, dar efectul financiar, dacă e cazul, al tuturor acestor modificări, se evaluează în conformitate cu Articolele 37.5 și 37.7.
- 37.3. Toate ordinele administrative se emit în scris, prin aceasta înțelegându-se că:
 - a) în cazul în care, din orice motiv, supervizorul consideră că este necesar să dea un ordin oral, el va confirma, cât mai curând posibil acest ordin printr-un ordin administrativ;
 - b) dacă antreprenorul confirmă în scris un ordin oral emis în scopul Articolului 37.3 (a), iar confirmarea nu este imediat contrazisă în scris de către supervizor, se va considera că supervizorul a emis un ordin administrativ;
 - c) niciun ordin administrativ nu este necesar pentru creșterea sau reducerea cantității de lucrări în cazul în care o astfel de creștere sau scădere este cauzată de cantitatea care depășește sau este mai mică decât cea menționată în devizul estimativ sau în centralizatorul prețurilor, ca urmare a măsurării stipulate în Articolul 49.
- 37.4. Cu excepția cazului prevăzut în Articolul 37.3, înainte de emiterea unui ordin administrativ, supervizorul va notifica antreprenorul despre natura și forma unei asemenea modificări. Antreprenorul va transmite, fără întârziere, supervizorului o propunere scrisă ce va conține:
 - a) o descriere a sarcinilor ce urmează a fi implementate sau a măsurilor ce trebuie luate și a unui program de executare;
 - b) orice modificări necesare la programul de implementare a sarcinilor sau la oricare dintre obligațiile antreprenorului care rezultă din acest contract; și
 - c) orice ajustare a prețului contractului în conformitate cu normele prevăzute în Articolul 37.
- 37.5. După primirea propunerii antreprenorului stipulată în Articolul 37.4, supervizorul, în urma consultării cu autoritatea contractantă și, după caz, cu antreprenorul, decide fără întârziere dacă acceptă sau nu modificarea. În cazul în care supervizorul acceptă modificarea, acesta îl notifică pe antreprenor printr-un ordin administrativ în care se menționează că antreprenorul va efectua modificarea la prețurile și în condițiile stipulate în propunerea antreprenorului menționată în Articolul 37.4 sau modificată de către supervizor în conformitate cu Articolul 37.6.
- 37.6. Pentru toate modificările ordonate de supervizor în conformitate cu Articolele 37.3 și 37.5,

acesta verifică prețurile în conformitate cu următoarele principii:

- a) în cazul în care lucrările au un caracter similar și sunt executate în condiții similare ca lucrările care figurează în devizul estimativ sau în centralizatorul prețurilor, ele se evaluează la acele tarife și prețuri conținute în instrumentele menționate;
- b) în cazul în care lucrările nu au un caracter similar sau nu sunt executate în condiții similare, tarifele și prețurile din contract vor fi utilizate ca bază a estimării, în măsura în care acest lucru este rezolabil, iar în caz contrar supervizorul va efectua o estimare corectă;
- c) dacă tipul sau valoarea oricărei modificări referitoare la tipul sau valoarea întregului contract sau a oricărei părți a acestuia sunt de așa natură încât, în opinia supervizorului, orice tarif sau preț prevăzut în contract pentru orice obiect al lucrărilor este, în virtutea unei astfel de modificări, considerat a fi nerezonabil, supervizorul va stabili tariful sau prețul pe care îl consideră rezonabil și adecvat circumstanțelor;
- d) în cazul în care o modificare este solicitată în virtutea neîndeplinirii obligațiilor sau a încălcării contractului de către antreprenor, orice cost suplimentar atribuibil acestei modificări va fi suportat de antreprenor.

37.7. La primirea ordinului administrativ, antreprenorul va efectua modificările solicitate în conformitate cu următoarele principii:

- a) antreprenorul se va afla sub obligativitatea acestor condiții generale ca și cum modificarea solicitată prin ordin administrativ ar fi fost stipulată în contract.
- b) antreprenorul nu va întârzia executarea ordinului administrativ până la acordarea oricărei prelungiri pentru finalizare sau până la ajustarea prețului contractului.
- c) În cazul în care ordinul administrativ precede ajustarea prețului contractului, antreprenorul duce evidența costurilor de efectuare a modificării și a timpului petrecut în acest scop. Aceste evidențe sunt deschise inspecției de către supervizor la orice oră rezonabilă.

37.8. În cazul în care la aprobarea provizorie, o creștere sau o reducere a valorii totale a lucrărilor rezultate dintr-un ordin administrativă sau dintr-o altă circumstanță care nu este cauzată de neîndeplinirea obligațiilor antreprenorului, depășește 15% din prețul inițial al contractului (sau cel modificat prin act adițional), supervizorul, după ce a consultat autoritatea contractantă și antreprenorul, va determina orice adaos sau reducere la prețul contractului ca urmare a aplicării Articolului 37.6. Suma astfel determinată se va baza pe suma prin care creșterea sau scăderea valorii lucrărilor depășește 15%. Supervizorul va aduce suma la cunoștința autorității contractante și a antreprenorului și va regla prețul contractului în consecință.

37.9. Antreprenorul va aduce la cunoștința autorității contractante orice schimbare de cont bancar, folosind formularul din Anexa V. Autoritatea contractantă are dreptul să se opună schimbării contului bancar al antreprenorului.

Articolul 38 - Suspendarea

38.1. Suspendarea prin ordin administrativ al supervizorului:

La ordinul supervizorului, antreprenorul suspendă continuarea lucrărilor sau oricărei părți

a acestora pentru acea perioadă sau perioadele de timp și în maniera în care supervisorul consideră acest lucru necesar. Suspendarea va intra în vigoare din ziua în care antreprenorul primește ordinul, sau la o dată ulterioară în cazul în care ordinul prevede acest lucru. Supervisorul va instrui, cât de curând posibil, antreprenorul să reia executarea contractului suspendat.

38.2. Suspendarea prin notificarea antreprenorului:

Orice întârziere la plată mai mare de 30 de zile în baza oricărui certificat emis de supervisor de la expirarea termenului menționat în Articolul 44.3 (b), dă dreptul antreprenorului, după ce a dat autorității contractante un preaviz de cel puțin 30 de zile, să suspende lucrările sau să reducă tempoul acestora, cu excepția cazului în care antreprenorul a primit plata, sau dovada rezonabilă plății.

Ațiunea antreprenorului nu aduce atingere drepturilor sale la dobândă pentru plata întârziată în temeiul Articolului 53.1 și nici rezilierii în temeiul Articolului 65.1.

În cazul în care antreprenorul primește ulterior această dovadă sau plată mai înainte de a anunța rezilierea, antreprenorul va relua activitatea normală de îndată ce acest lucru este rezonabil din punct de vedere practic și, cu excepția cazului în care părțile convin altminteri, în cel mult 30 de zile de la primirea dovezii sau a plății.

38.3. Suspendarea în cazul unor presupuse erori substanțiale, neregulilor sau fraudei:

Contractul poate fi suspendat pentru a verifica dacă s-au produs presupuse erori substanțiale, nereguli sau fraude în timpul procedurii de atribuire sau a executării contractului. Dacă acestea nu sunt confirmate, executarea contractului va fi reluată cât de curând posibil.

38.4. Pe perioada suspendării, antreprenorul va lua măsurile de protecție necesare pentru a proteja lucrările, instalațiile, echipamentele și șantierul de orice deteriorare, pierdere sau prejudiciu. Cheltuielile suplimentare suportate în legătură cu aceste măsuri de protecție pot fi adăugate la prețul contractul, exceptând situațiile în care:

- a) contractul stipulează altminteri; sau
- b) o astfel de suspendare este necesară din cauza unor încălcări sau neîndepliniri a obligațiilor antreprenorului; sau
- c) o astfel de suspendare este necesară din cauza condițiilor climaterice normale din șantier; sau
- d) o astfel de suspendare este necesară pentru siguranța sau execuția corespunzătoare a lucrărilor sau a oricărei părți a acestora, în măsura în care o astfel de necesitate nu rezultă din nicio acțiune, încălcare sau neîndeplinire a obligației de către supervisor sau autoritatea contractantă, sau din oricare dintre riscurile excepționale menționate în Articolul 21, sau
- e) presupusele erori sau nereguli sau fraude menționate în Articolul 38.3 sunt confirmate și atribuibile antreprenorului.

38.5. Antreprenorul introduce creanțe de plată suplimentară sau de prelungire a perioadei de

implementare în conformitate cu Articolele 35 și 55.

- 38.6. Dacă perioada de suspendare depășește 180 de zile și ea nu se datorează încălcării sau neîndeplinirii obligațiilor antreprenorului, acesta poate, printr-o notificare adresată supervisorului, să solicite să continue realuarea executării contractului în termen de 30 de zile, sau rezilierea sa.
- 38.7. Autoritatea contractantă va ordona antreprenorului, cât mai curând posibil, să reia contractul suspendat sau să îl va informa pe antreprenorul că reziliază contractul.

MATERIALELE ȘI MANOPERA

Articolul 39 - Registrul lucrărilor

- 39.1. Exceptând situațiile în care Condițiile speciale stipulează altminteri, un registru al lucrărilor trebuie să fie păstrat pe șantier de către supraveghetor, care va introduce acesta cel puțin următoarele informații:
- a) condițiile meteorologice, întreruperile lucrărilor din cauza vremii aspre, orele de muncă, numărul și tipul lucrătorilor angajați pe șantier, materialele furnizate, echipamentele utilizate, echipamentele care nu sunt în stare funcțională, testele efectuate pe șantier, probele expediate, circumstanțe neprevăzute, precum și ordinele date antreprenorului;
 - b) declarațiile detaliate ale tuturor elementelor cantitative și calitative ale lucrărilor efectuate și ale bunurilor livrate și utilizate, ce pot fi verificate pe șantier și care sunt relevante pentru calcularea plăților care urmează să fie dăcute către antreprenorul.
- 39.2. Declarațiile vor face parte integrantă a registrului de evidență a lucrărilor, dar pot fi, dacă este cazul, înregistrate în documente separate. Normele tehnice pentru întocmirea declarațiilor sunt cele prevăzute în Condițiile speciale.
- 39.3. Antreprenorul se asigură că, în ce privește lucrările, serviciile și furnitura ce nu pot fi apreciate sau verificate ulterior, declarațiile sunt întocmite în timp util și în conformitate cu Condițiile speciale; în caz contrar, el va accepta deciziile supervisorului, cu excepția cazului în care furnizează, pe cheltuiala sa, dovezi contrare.
- 39.4. Înscriserile înregistrate pe măsura evoluției lucrărilor în registrul de evidență a lucrărilor vor fi semnate de supervisor și contrasemnate de antreprenorul sau de reprezentantul acestuia. În cazul în care antreprenorul se opune, acesta va comunica punctul său de vedere supervisorului în termen de 15 zile de la data înregistrării înscriserilor sau a declarațiilor de obiecție. În cazul în care acesta nu contrasemnează sau nu își prezintă punctele de vedere în termenul specificat, antreprenorul va fi considerat a fi de acord cu notele prezente în registru. Antreprenorul poate examina registrul lucrărilor în orice moment și poate, fără a îndepărta documentul, să facă sau să primească o copie a înscriserilor pe care le consideră necesare pentru propria informare.
- 39.5. La cerere, antreprenorul va furniza supervisorului informațiile necesare pentru păstrarea în

bună ordine a registrului lucrărilor.

Articolul 40 - Originea și calitatea lucrărilor și materialelor

- 40.1. Cu excepția cazului în care este prevăzut altminteri în Condițiile speciale, toate mărfurile cumpărate în baza contractului își vor avea originea în orice țară-sursă eligibilă, după cum se stabilește în invitația de participare la licitație. Antreprenorul trebuie să certifice faptul că mărfurile din ofertă respectă această cerință, specificând țările de unde acestea își au originea. Antreprenorului i se poate solicita să furnizeze informații mai detaliate în acest sens.
- 40.2. Lucrările, componentele și materialele se vor conforma specificațiilor, desenelor, expertizelor, modelelor, mostrelor, tiparelor și altor cerințe din contract, care se vor afla, pe toată perioada de executare, la dispoziția autorității contractante sau a supervisorului în scopul identificării.
- 40.3. Orice aprobare tehnică preliminară prevăzută în Condițiile speciale va face obiectul unei cereri depuse de antreprenor la supervisor. Cererea trebuie să indice, după caz, referința la contract, numărul lotului și locul unde trebuie să se producă această aprobare. Componentele și materialele specificate în cerere trebuie să fie certificate de către supraveghetor ca respectând cerințele necesare în vederea acestei aprobări mai înainte de folosirea lor în lucrări.
- 40.4. Chiar dacă materialele sau Articolele care urmează să fie folosite în lucrări sau la confecționarea de componente au fost astfel aprobate din punct de vedere tehnic, acestea totuși pot fi respinse mai târziu dacă o examinare ulterioară relevă defecte sau defecțiuni, situație în care acestea trebuie înlocuite imediat de către antreprenor. Acestuia i se poate oferi posibilitatea de a repara și a aduce în condiție bună materiale și obiectele care au fost respinse, dar astfel de materiale și obiecte vor fi acceptate pentru folosirea în lucrări numai dacă au fost reparate și aduse în condiție bună într-o măsură satisfăcătoare pentru supervisor.

Articolul 41 - Inspecția și testarea

- 41.1. Antreprenorul trebuie să se asigure că componentele și materialele sunt livrate pe șantier la timp pentru a permite supervisorului să purceadă la aprobarea componentelor și materialelor. Se consideră că antreprenorul a evaluat exhaustiv dificultățile pe care le-ar putea întâmpina în acest sens și nu i se permite să înainteze niciun motiv de întârziere în îndeplinirea obligațiilor sale.
- 41.2. Supervisorul va avea dreptul să inspecteze, să examineze, să măsoare și să testeze componentele, materialele și manopera și să verifice progresul pregătirii, fabricării sau confecționării a oricărui lucru pregătit, fabricat sau confecționat pentru folosință în scopul contractului, pentru a determina dacă componentele, materialele și manopera sunt de calitate și în cantitatea necesară. Acest lucru se va petrece la locul de confecționare, fabricare, pregătire, sau pe șantier sau în alte locuri specificate în Condițiile speciale.
- 41.3. În scopul acestor teste și inspecții, antreprenorul:
 - a) furnizează supervisorului, temporar și gratuit, asistență, probe pentru test, sau piese, mașini, echipamente, unelte, manopera, materiale, desenele și informațiile

despre producție care sunt necesare în mod normal pentru inspecție și testare;

- b) va cădea de acord, cu supervizorul, asupra timpului și locului testelor;
- c) asigură accesul supervizorului la orice oră rezonabilă la locul unde urmează să fie efectuate testele.

- 41.4. În cazul în care supervizorul nu este prezent la data convenită pentru teste, antreprenorul poate, cu excepția cazului în care a primit instrucțiuni contrare de la supervizor, continua testele care vor fi considerate că au avut loc în prezența supervizorului. Antreprenorul va trimite imediat supervizorului copii ale rezultatelor testului certificate în mod corespunzător. Supervizorul, dacă nu a participat la test, va fi obligat să accepte obligativitatea rezultatelor testului.
- 41.5. După ce componentele și materialele au trecut testele menționate mai sus, supervizorul va notifica antreprenorul sau va aproba certificatul de procedură în acest sens.
- 41.6. În cazul în care supervizorul și antreprenorul nu sunt de acord cu rezultatele testelor, fiecare trebuie să prezinte celuilalt punctul său de vedere în termen de 15 zile de la apariția acestui dezacord. Supervizorul sau antreprenorul poate solicita repetarea acestor teste în aceleași condiții și termene sau, în cazul în care oricare dintre părți solicită acest lucru, să fie repetate de către un expert care urmează să fie selectat prin consimțământul ambelor părți. Toate rapoartele de testare sunt transmise supervizorului care comunică fără întârziere antreprenorului rezultatele acestor teste. Rezultatele testului repetat sunt concludente. Costul testului repetat va fi suportat de partea ale cărei opinii s-au dovedit a fi greșite în urma re-testării.
- 41.7. În îndeplinirea sarcinilor sale, supervizorul și orice persoană autorizată de acesta nu vor dezvălui persoanelor neautorizate informații privind metodele întreprinderii de fabricație și operare obținute prin inspecție și testare.

Articolul 42 - Respingerea

- 42.1. Componentele și materialele a căror calitate este nespecificată vor fi respinse. O marcă specială poate fi aplicată componentelor sau materialelor respinse. Acest lucru nu va fi de așa natură încât să le modifice sau să le afecteze valoarea comercială. Componentele și materialele respinse sunt scoase de către antreprenor de pe șantier într-un termen pe care supervizorul trebuie să-l specifice, în caz contrar ele vor fi îndepărtate de către supervizor, în mod justificat și pe cheltuiala și riscul antreprenorului. Orice lucrare ce folosește componente sau materiale respinse va fi respinsă.
- 42.2. Supraveghetorul are, pe perioada progresului lucrărilor și înainte de preluarea acestora, puterea de a ordona sau decide:
- a) îndepărtarea de pe șantier, în limitele de timp specificate în ordin, a oricăror componente sau materiale care, în opinia supervizorului, nu corespund contractului;
 - b) înlocuirea cu componentele sau materialele adecvate și corespunzătoare; sau
 - c) demolarea și reexecuția corespunzătoare, sau reparația satisfăcătoare, în pofida oricăror teste anterioare ale acesteia, sau a unei plăți interimare pentru aceasta, a

oricărei lucrări care, în ce privește componentele, materialele, manopera sau proiectarea pentru care antreprenorul este responsabil, nu a fost executată, în opinia supervisorului, în conformitate cu contractul.

- 42.3. Supraveghetorul va notifica antreprenorul, cât de curând posibil în mod rezonabil din punct de vedere practic, despre a deciziei sale specificând detaliile presupuselor defecte.
- 42.4. Antreprenorul va repara, cât mai repede și pe cheltuiala sa, defectele astfel specificate. Dacă antreprenorul nu respectă un astfel de ordin, autoritatea contractantă are dreptul să angajeze alte persoane pentru a-l îndeplini, iar toate cheltuielile aferente sau suplimentare ale acestei acțiuni pot fi deduse de către autoritatea contractantă din orice sume datorate sau care ar putea fi datorate antreprenorului.
- 42.5. Dispozițiile Articolului 42 nu afectează dreptul autorității contractante la creanțe în temeiul Articolelor 36 și 63.

Articolul 43 - Proprietatea asupra instalațiilor și materialelor

- 43.1. Toate echipamentele, lucrările temporare, instalațiile și materialele furnizate de antreprenor și odată aduse pe șantier, sunt considerate a fi destinate exclusiv executării lucrărilor, iar fără acordul supervisorului, antreprenorul nu le va îndepărta pe acestea, sau părți ale acestora, decât în scopul de a fi mutate dintr-o parte a în alta a șantierului. Cu toate acestea, un asemenea consimțământ nu este necesar pentru vehiculele angajate în transportul către sau de pe șantier a personalului, forței de muncă, echipamentelor, lucrărilor temporare, instalațiilor sau materialelor.
- 43.2. Condițiile speciale pot prevedea ca toate echipamentele, lucrările temporare, instalațiile și materialele de pe șantier deținute de antreprenor sau de orice societate în care antreprenorul deține pachetul de control să fie, pe durata executării lucrărilor,
 - a) conferite autorității contractante; sau
 - b) supuse unui drept de sechestru în favoarea autorității contractante; or
 - c) supuse oricărui alt aranjament cu privire la interesul prioritar sau la securitate.
- 43.3. În cazul rezilierii contractului în conformitate cu Articolul 63 din cauza încălcării contractului de către antreprenor, autoritatea contractantă are dreptul de a folosi pe șantier echipamentele, lucrările temporare, instalațiile și materialele pentru a finaliza lucrările.
- 43.4. Orice acord de închiriere de către antreprenorul a echipamentelor, lucrărilor temporare, instalațiilor și materialelor aduse pe șantier, conține o dispoziție conform căreia, la cererea în scris făcută de autoritatea contractantă în termen de 7 zile de la data la care intră în vigoare rezilierea în temeiul Articolului 64, și în temeiul obligației autorității contractante de a achita toate taxele de închiriere pentru aceasta, proprietarul va închiria autorității contractante aceste echipamente, lucrări temporare, instalații sau materiale, în aceleași condiții în care au fost închiriate antreprenorului, cu excepția faptului că autoritatea contractantă are dreptul să permită utilizarea acestora de către orice alt antreprenor angajat de către aceasta pentru finalizarea lucrărilor în conformitate cu dispozițiile Articolului 64.3.
- 43.5. La rezilierea contractului înainte de finalizarea lucrărilor, antreprenorul va pune la dispoziția autorității contractante orice instalație, lucrări temporare, echipamente sau materiale a căror proprietate a fost conferită autorității contractante sau care au făcut

obiectul unei garanții în virtutea Articolului 43.2. În cazul în care nu face acest lucru, autoritatea contractantă poate lua măsurile adecvate pe care le consideră necesare pentru a intra în posesia unor astfel de instalații, lucrări temporare, echipamente și materiale și pentru a recupera costurile pentru aceasta de la antreprenor.

PLĂȚILE

Articolul 44 - Principii generale

- 44.1. Plățile se efectuează în euro sau în monedă națională, așa cum este specificat în Condițiile speciale. Condițiile speciale stabilesc condițiile administrative sau tehnice care reglementează plățile pentru prefinanțare, precum și cele interimare și/sau plățile finale efectuate în conformitate cu Condițiile generale.
- 44.2. Plățile datorate de autoritatea contractantă se efectuează în contul bancar menționat pe formularul de identificare financiară completat de antreprenor. Același formular, anexat la cererea de plată, trebuie utilizat pentru raportarea modificărilor contului bancar.
- 44.3. Plata către antreprenor se va face după cum urmează:
- a) Plățile de prefinanțare se efectuează în termen de 90 de zile de la primirea de către Autoritatea contractantă a facturii antreprenorului și a documentelor menționate în Articolul 46.3. Data plății este data la care se debitează contul de plată.
 - b) Plățile către antreprenorul ale sumelor datorate în conformitate cu fiecare dintre certificatele de plată provizorii și extrasul de cont final emis de către supervisor se efectuează în termen de 90 de zile de la livrarea către autoritatea contractantă a acestor certificate de plată însoțite de factura antreprenorului. Data plății este data la care se debitează contul de plată.
- 44.4. Perioada menționată în Articolul 44.3 poate fi suspendată prin notificarea antreprenorului cu privire la faptul că factura nu poate fi plătită pentru că suma nu este datorată, deoarece nu au fost furnizate documente justificative corespunzătoare, sau pentru că există dovezi că cheltuielile ar putea să nu fie eligibile. În ultimul caz, se poate efectua o inspecție la fața locului în scopul verificărilor ulterioare. Antreprenorul va oferi clarificări, modificări sau informații suplimentare în termen de 30 de zile de la solicitarea acestora. În termen de 30 de zile de la primirea clarificării, supervisorul decide și emite, dacă este necesar, un certificat de plată revizuit sau un extras de cont final, iar perioada de plată va continua de la această dată.
- 44.5. Antreprenorul se obligă să restituie autorității contractante orice sume plătite în exces față de suma finală datorată, înainte de termenul indicat în nota de debit și care este de 45 de zile de la emiterea acestei note.

În cazul în care contractantul nu efectuează rambursarea în termenul menționat mai sus, autoritatea contractantă poate (cu excepția cazului în care antreprenorul este un departament guvernamental sau un organism public al unui stat membru al Uniunii Europene) crește sumele datorate prin adăugarea dobânzii:

- la rata de redecontare aplicată de banca centrală a țării autorității contractante dacă

plățile sunt în moneda țării respective;

- la rata aplicată de Banca Centrală Europeană principalelor sale tranzacții de refinanțare în euro, așa cum aceasta este publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, în care plățile sunt în euro, în prima zi a lunii în care a expirat termenul, plus trei puncte procentuale și jumătate. Dobânda pentru neplată se acumulează în perioada care trece de la data limită de efectuare a plății și data la care plata are loc efectiv. Orice plăți parțiale acoperă mai întâi dobânda astfel stabilită.

Sumele care trebuie întoarse autorității contractante pot fi deduse din orice fel de sume datorate antreprenorului. Aceasta nu va afecta dreptul părților de a conveni asupra achitării în rate. Cheltuielile bancare rezultate din rambursarea sumelor datorate autorității contractante vor fi suportate în întregime de antreprenor.

Fără a aduce atingere prerogativei autorității contractante, dacă este necesar, Uniunea Europeană poate, în calitate de donator, să procedeze la recuperarea prin orice mijloace.

- 44.6. Înainte de sau în loc să rezilieze contractul, în conformitate cu prevederile articolului 64, autoritatea contractantă poate, ca măsură de precauție și fără o notificare prealabilă, să suspende plățile.
- 44.7. În cazul în care procedura de atribuire sau executare a contractului se dovedesc a fi afectate de erori substanțiale, nereguli sau fraudă ce pot fi atribuite antreprenorului, autoritatea contractantă, pe lângă opțiunea suspendării executării contractului în conformitate cu articolul 38.3 și a rezilierii contractului conform prevederilor articolului 64, poate să refuze să efectueze plăți și/sau să recupereze sumele deja achitate, în măsura gravității neregulilor sau fraudei.

Articolul 45 - Contracte cu prețuri provizorii

- 45.1. În cazurile excepționale în care a fost atribuit un contract cu preț provizoriu, suma plătită în baza contractului se calculează după cum urmează:
 - a) ca pentru contractele cost-plus din Articolul 49.1 (c); sau
 - b) inițial pe baza prețurilor provizorii și, după ce devin cunoscute condițiile executării contractului, ca pentru contractele cu sumă forfetară sau contractele cu prețuri unitare din Articolul 49.1 literele (a) și (b) sau ca pentru un contract hibrid.
- 45.2. Antreprenorul furnizează informațiile pe care autoritatea contractantă sau supervisorul le pot solicita în mod rezonabil cu privire la orice chestiune referitoare la contract în scopul calculului. În cazul în care nu se poate ajunge la un acord cu privire la evaluarea lucrărilor, sumele plătitabile sunt determinate de supervisor.

Articolul 46 - Prefinanțarea

- 46.1. Dacă Condițiile speciale prevăd acest lucru, antreprenorului i se poate acorda o prefinanțare, la cererea acestuia și înainte de efectuarea primei plăți provizorii, pentru operațiunile legate de implementarea sarcinilor, în cazurile enumerate în continuare:

- a) ca sumă forfetară achitată în avans și care îi permite să facă față cheltuielilor rezultante din începerea contractului;
 - b) în calitate de prefinanțare pentru achiziția sau comanda: materialelor, instalațiilor, echipamentelor, mașinilor, instrumentelor și pentru orice alte cheltuieli premergătoare substanțiale, cum ar fi achiziționarea brevetelor sau costurile de studiu, necesare pentru executarea contractului. Antreprenorul furnizează dovada unei astfel de achiziții sau comenzi pentru a obține prefinanțarea.
- 46.2. Condițiile speciale vor indica suma prefinanțării și care nu trebuie să depășească 10% din prețul inițial al contractului pentru suma forfetară stipulată în Articolul 46.1 litera (a) și 20% din prețul contractului pentru toate celelalte prefinanțări menționate în Articolul 46.1 (b).
- 46.3. Nici o prefinanțare nu va fi acordată până la:
- a) semnarea contractului;
 - b) acordarea garanției de bună execuție în conformitate cu articolul 15;
 - c) acordarea, pentru valoarea totală a prefinanțării, a unei garanții financiare date în conformitate cu articolul 15.3 și care va rămâne efectivă până când prefinanțarea a fost rambursată în întregime de către contractant din contul plăților contractuale interimare în cadrul contractului, cu excepția situațiilor în care este prevăzut altminteri în Condițiile speciale;
 - d) executarea de către antreprenor a obligațiilor sale în conformitate cu Articolul 16;
 - e) aprobarea programului de implementare a sarcinilor de către supervisor.
- 46.4. Antreprenorul va utiliza prefinanțarea exclusiv pentru operațiunile legate de implementarea sarcinilor. În cazul în care Antreprenorul folosește incorect o porțiune din prefinanțare, aceasta va deveni scadent și rambursabilă imediat, iar alte plăți de prefinanțare nu vor mai fi efectuate.
- 46.5. În cazul în care garanția de prefinanțare încetează a fi valabilă, iar antreprenorul o revalidează, autoritatea contractantă poate fie să scadă o sumă egală cu valoarea prefinanțării din viitoarele plăți contractuale datorate antreprenorului, sau autoritatea contractantă poate aplica dispozițiile Articolului 15.6.
- 46.6. Dacă contractul este reziliat din orice motiv, garanțiile care asigură prefinanțarea pot fi invocate imediat pentru a rambursa soldul prefinanțării datorat datorat de antreprenor, iar garantul nu poate întârzia plata sau ridica obiecții din vreun motiv oarecare.
- 46.7. Garanția de prefinanțare prevăzută în Articolul 46 este lichidată odată cu rambursarea prefinanțării.
- 46.8. Condițiile și procedurile suplimentare pentru acordarea și rambursarea prefinanțării sunt cele prevăzute în Condițiile speciale.

Articolul 47 - Fondurile reținute

- 47.1. Suma care va fi reținută din plățile provizorii și cu titlu de garanție pentru îndeplinirea obligațiilor antreprenorului în perioada de răspundere pentru defecte, precum și regulile detaliate care reglementează această garanție, sunt stipulate în Condițiile speciale, cu

condiția ca să nu depășească nici într-un caz 10% din prețul contractului.

- 47.2. Sub rezerva aprobării autorității contractante, dacă dorește, antreprenorul poate ca, cel târziu la data fixată pentru începerea lucrărilor, să înlocuiască aceste sume reținute printr-o garanție de reținere, respectând prevederile Articolelor 15.3 și 15.6.
- 47.3. Suma reținută sau garanția de reținere se eliberează în termen de 60 de zile de la emiterea extrasului de cont final semnat pentru suma totală, menționat în articolul 51, excepție fiind sumele care fac obiectul unei soluționări pe cale amiabilă, a unui arbitraj sau a unui litigiu.

Articolul 48 - Revizuirea prețurilor

Cu excepția cazului în care este prevăzut altminteri în Condițiile speciale și cu excepția celor prevăzute la articolul 48.4, contractul stipulează prețuri fixe și care nu vor fi revizuite.

- 48.1. În cazul în care prețurile pot fi revizuite în temeiul contractului, o astfel de revizuire ia în considerare variațiile prețurilor factorilor locali sau externi semnificative și care servesc drept bază pentru calcularea prețului ofertei, cum ar fi forța de muncă, serviciile, materialele și proviziile, precum și taxe fixate prin lege sau prin regulament. Normele detaliate pentru revizuire sunt cele prevăzute în Condițiile speciale.
- 48.2. Prețurile specificate în oferta antreprenorului sunt considerate a fi:
- a) stabilite în baza condițiilor în vigoare cu 30 de zile înainte de ultima dată fixată pentru depunerea ofertelor; sau în cazul contractelor de acord direct, la data contractului;
 - b) luat în considerare legislația și regimul fiscal relevant aplicabil la data de referință stabilită prin articolul 48.3 (a).
- 48.3. În cazul modificării sau introducerii oricărui statut național sau de stat, ordonanță, decret sau altă lege sau orice reglementare sau regulament al oricărei autorități locale sau alte autorități publice, după data menționată în Articolul 48.3 și care provoacă o modificare în relația contractuală dintre părțile contractante, autoritatea contractantă și antreprenorul se consultă cu privire la modalitatea cea mai bună de acțiune în continuare în cadrul contractului și pot, ca urmare a acestei consultări, să decidă:
- a) să modifice contractul; sau
 - b) să fie achitate despăgubiri pentru dezavantajare de către o parte celeilalte; sau
 - c) să rezilieze contractul prin acord mutual.
- 48.4. În cazul unei întârzieri în implementarea sarcinilor și pentru care antreprenorul este responsabil, indicii care trebuie luați în calcul pentru revizuirea prețurilor în perioada de întârziere vor fi cei mai avantajoși pentru autoritatea contractantă dintre cei aplicați de la ultimul certificat provizoriu eliberat pentru sarcinile implementate în perioada de implementare a acestora și cei revizuiți până la aprobarea provizorie a sarcinilor.

Articolul 49 - Măsurătorile

49.1. Următoarele metode se aplică pentru evaluarea contractelor de lucrări:

- a) Pentru contractele cu sumă forfetară, suma datorată în temeiul contractului se stabilește pe baza defalcării prețului general al contractului sau pe baza unei defalcări exprimate ca procent din prețul contractului corespunzător etapelor finalizate ale lucrărilor. În cazul în care articolele sunt însoțite de cantități, acestea sunt cantități fixe pentru care antreprenorul și-a prezentat prețul integral, și care vor fi achitate indiferent de faptul dacă toate aceste cantități de lucrări au fost sau nu de fapt executate.
- b) Pentru contractele cu preț unitar:
 - i. suma datorată în baza contractului se calculează prin aplicarea tarifelor unitare la cantitățile efectiv executate pentru articolele respective, în conformitate cu contractul;
 - ii. cantitățile prevăzute în devizul estimativ vor fi cantitățile estimate ale lucrărilor, și care nu vor fi considerate drept cantități reale și corecte ale lucrărilor care urmează a fi executate de antreprenor în cadrul îndeplinirii obligațiilor care îi revin în baza contractului;
 - iii. Supervizorul stabilește prin măsurarea cantităților reale ale lucrărilor executate de antreprenor, iar acestea vor fi achitate în conformitate cu articolul 50. În cazul în care este prevăzut altminteri în condițiile speciale, nu se vor face adăugări articolelor din devizul estimativ, decât ca urmare a unei modificări în conformitate cu articolul 37 sau cu o altă dispoziție a contractului care prevede dreptul antreprenorului la plată suplimentară;
 - iv. Supraveghetorul trebuie, atunci când solicită măsurarea oricărei părți a lucrărilor, să dea un termen rezonabil de preaviz antreprenorului pentru ca acesta să participe sau să delege un agent calificat pentru a-l reprezenta. Antreprenorul sau agentul său vor ajuta supervizorul la efectuarea acestor măsurători și vor furniza toate informațiile solicitate de supervizor. În cazul în care contractantul nu participă sau omite să delege un astfel de agent, măsurarea efectuată de supervizor sau aprobată de acesta va fi obligatorie pentru antreprenor;
 - v. lucrările vor fi măsurate net, în pofida oricărui obicei general sau local, cu excepția cazurilor în care este prevăzut altminteri în contract.
- c) Pentru contractele cost plus, suma datorată în baza contractului se determină pe baza costurilor reale, cu un adaos convenit pentru cheltuielile generale și profit. Condițiile speciale stabilesc informațiile pe care antreprenorul este obligat să le prezinte supervizorului în scopul articolului 49.1 (c) și modul în care acestea trebuie să fie prezentate.

49.2. În cazul în care un obiect din contract este catalogat drept „provizoriu”, suma provizorie prevăzută pentru acesta nu este luată în considerare la calcularea procentajelor menționate în Articolul 37.

Articolul 50 - Plățile intermare

- 50.1. Antreprenorul înaintează supervisorului o factură de plată intermară la sfârșitul fiecărei perioade menționate în Articolul 50.7 și într-un format aprobat de supervisor. Factura include, după caz, următoarele elemente:
- a) valoarea estimată a contractului pentru lucrările permanente executate până la sfârșitul perioadei în cauză;
 - b) o sumă care reflectă orice revizuire a prețurilor în conformitate cu articolul 48;
 - c) o sumă care trebuie păstrată sub forma de fonduri reținute în temeiul articolului 47;
 - d) orice credit și/sau debit pentru perioada în cauză în legătură cu instalațiile și materialele de pe șantier destinate lucrărilor permanente, dar încă neîncadrate în acestea, în valoarea și condițiile prevăzute în Articolul 50.2;
 - e) o sumă care trebuie dedusă din contul rambursării prefinanțării în conformitate cu dispozițiile articolului 46; și
 - f) orice altă sumă la care Antreprenorul poate fi îndreptățit prin contract.
- 50.2. Antreprenorul va avea dreptul acele sume pe care supervisorul le poate considera adecvate pentru instalațiile și materialele destinate lucrărilor permanente, dar încă neîncadrate în acestea, cu condiția ca:
- a) instalațiile și materialele sunt conforme specificațiilor lucrărilor permanente și sunt delimitate în loturi, astfel încât să poată fi recunoscute de către supervisor;
 - b) instalațiile și materialele respective au fost livrate pe șantier și sunt depozitate și protejate în mod corespunzător împotriva pagubelor, daunelor sau deteriorării, într-o manieră satisfăcătoare pentru supervisor;
 - c) evidența de către antreprenor cu privire la solicitări, comenzi, chitanțe și utilizarea instalațiilor și a materialelor din contract este dusă într-o formă aprobată de supervisor și această evidență este disponibilă pentru inspecția supervisorului;
 - d) antreprenorul prezintă odată cu declarația sa, valoarea estimată a instalației și a materialelor de pe șantier împreună cu documentele care pot fi solicitate de supervisor în scopul evaluării instalației și materialelor și furnizând dovezile dreptului de proprietate și a plății plății pentru acesta; și
 - e) în cazul în care condițiile speciale prevăd acest lucru, proprietatea instalației și a materialelor menționate la articolul 43 este considerată ca fiind conferită autorității contractante.
- 50.3. Aprobarea de către supervisor a oricărei facturi provizorii certificate de către acesta pentru instalații și materiale în temeiul Articolului 50, nu aduce atingere exercitării oricărei capacități contractuale a supervisorului supraveghetorului de a respinge orice instalație sau materiale care nu sunt în conformitate cu prevederile contractului.
- 50.4. Antreprenorul va fi responsabil pentru orice pagube sau daune aduse acestor instalații și materiale precum și pentru costurile de depozitare și manipulare a acestora la fața locului și va încheia asemenea asigurări suplimentari ce pot fi necesare pentru a acoperi riscul unor asemenea pagube sau daune din orice cauză.

- 50.5. În termen de 30 de zile de la primirea facturii menționate pentru plata interimară, supervizorul va:
- a) verifică dacă, în opinia sa, factura pentru plata interimară reflectă suma datorată antreprenorului în conformitate cu contractul. În cazurile în care există o divergență de opinie cu privire la valoarea unui articol, va prevala punctul de vedere al supervizorului.
 - b) la determinarea sumei datorate antreprenorului, va elibera și transmite autorității contractantă pentru plată și către antreprenorului pentru informare, un certificat de plată interimară pentru suma datorată antreprenorului și va informa antreprenorul despre lucrările pentru care se face plata.
- 50.6. Supervizorul poate, printr-un certificat de plată interimară, să efectueze orice corecții sau modificări la orice certificat emis anterior de acesta și are puterea de a modifica evaluarea din, sau să rețină eliberarea, orice certificat de plată interimară dacă lucrările sau orice parte a acestora nu sunt executate într-o manieră acceptabilă pentru el.
- 50.7. Dacă condițiile speciale nu prevăd altminteri, frecvența plăților interimare va fi de o dată pe lună.

Articolul 51 - Extrasul de cont final

- 51.1. Cu excepția cazului în care este prevăzut altminteri în Condițiile speciale, antreprenorul va transmite supervizorului o ciornă a extrasului de cont final în cel mult 90 de zile de la eliberarea certificatului de aprobare finală menționat în Articolul 62. Pentru a permite supervizorului să pregătească extrasul de cont final, ciorna extrasului de cont final este prezentată împreună cu documente justificative care arată în detaliu valoarea muncii efectuate în conformitate cu contractul și toate sumele suplimentare care antreprenorul consideră că îi sunt datorate în baza contractului.
- 51.2. În termen de 90 de zile de la primirea ciornei de extras de cont final și a tuturor informațiilor rezonabil necesare pentru verificarea acestuia, supervizorul va pregăti semnează extrasul de cont final, care stabilește:
- a) suma care, în opinia sa, este datorată finalmente în baza contractului; și
 - b) după stabilirea sumelor plătite anterior de autoritatea contractantă și a tuturor sumelor la care autoritatea contractantă are dreptul în baza contractului, soldul este, după caz, datorat de autoritatea contractantă antreprenorului, sau de antreprenor autorității contractante.
- 51.3. Supervizorul va transmite autorității contractante sau reprezentantului ei autorizat în mod corespunzător, precum și antreprenorului, extrasul de cont final care indică suma finală la care antreprenorul are dreptul în baza contractului. Autoritatea contractantă sau reprezentantul ei autorizat în mod corespunzător, precum și antreprenorul, vor semna extrasul de cont final în calitate de confirmare a valorii complete și finale a lucrărilor executate în baza contractului și vor transmite imediat o copie semnată supervizorului împreună cu factura pentru plata soldului convenit, în cazul în care acesta este datorat antreprenorului. Cu toate acestea, extrasul de cont final și factura pentru plata soldului nu includ sume disputate care fac obiectul negocierilor, concilierii, arbitrajului sau contestării.

- 51.4. Extrasul final de cont semnat de antreprenor reprezintă o eliberare în scris a autorității contractante care confirmă faptul că totalul din extrasul de cont final reprezintă decontarea completă și finală a tuturor sumelor datorate antreprenorului în baza contractului, altele decât acele sume care fac subiectul soluționării pe cale amiabilă, a arbitraj sau a litigiului. Cu toate acestea, această eliberare intră în vigoare numai după ce orice plată datorată în conformitate cu extrasul de cont final a fost făcută, iar garanția de bună execuție prevăzută în articolul 15 a fost restituită antreprenorului.
- 51.5. Autoritatea contractantă nu este răspunzătoare față de antreprenor pentru nicio problemă sau orice altceva ce rezultă din, sau în conformitate cu, contractul sau executarea lucrărilor, cu excepția cazului în care antreprenorul a inclus o creanță în acest sens în extrasul său de cont final.

Articolul 52 - Plățile directe către subcontractanți

- 52.1. Atunci când supervisorul primește de la un subcontractant acceptat în mod corespunzător în temeiul articolului 7, o reclamație din care reiese că antreprenorul nu și-a îndeplinit obligațiile financiare în ceea ce-l privește pe subcontractant, supervisorul cere antreprenorului fie să plătească subcontractantul, fie să-l informeze cu privire la motivele pentru care plata nu trebuie făcută. În cazul în care o astfel de plată nu se efectuează, sau nu sunt oferite motivele în acest sens în perioada de preaviz, supervisorul poate, după ce s-a convins că lucrările au fost executate, să certifice, iar autoritatea contractantă să achite datoria solicitată de subcontractant din sumele rămase datorate antreprenorului. Antreprenorul va fi în întregime responsabil pentru lucrările pentru care s-au făcut plăți directe.
- 52.2. Dacă antreprenorul oferă motive întemeiate pentru refuzul de a achita integral sau parțial datoria reclamată de subcontractant, autoritatea contractantă plătește subcontractantului numai sumele nedispute. Sumele reclamate de subcontractant și referitor la care antreprenorul a dat motive întemeiate pentru refuzul de a le achita, vor fi plătite de autoritatea contractantă numai după ce părțile au ajuns la o soluționare pe cale amiabilă, sau după decizia unei autorități de arbitraj, sau după ce o hotărâre în acest sens a unei instanțe a fost adusă în mod corespunzător în atenția supervisorului.
- 52.3. Plățile directe către subcontractanți nu trebuie să depășească valoarea prețurilor contractuale ale serviciilor prestate de subcontractanți și pentru care ei solicită plata; valoarea la prețurile contractului este calculată sau evaluată pe baza devizului estimativ, a centralizatorului de prețuri, sau a defalcării prețului sumei forfetare.
- 52.4. Plățile directe către subcontractanți se efectuează integral în moneda națională a țării în care lucrările sunt executate, sau parțial în această monedă națională și parțial în monedă străină, în conformitate cu contractul.
- 52.5. În cazul în care plățile directe către subcontractanți se efectuează în monedă străină, acestea sunt calculate în conformitate cu articolul 56. Ele nu trebuie să conducă la o creștere a sumei totale plătite în monedă străină stipulată în contract.
- 52.6. Dispozițiile Articolului 52 se aplică sub rezerva cerințelor legii aplicabile în temeiul Articolului 54 privind dreptul la plată al creditorilor care sunt beneficiarii unei alocări de credit sau a unei garanții suplimentare.

Articolul 53 - Plățile întârziate

- 53.1. După expirarea termenului menționat în Articolul 44.3 din Condițiile generale, antreprenorul va avea, în temeiul unei cereri depuse în termen de două luni de la întârzierea plății, dreptul la dobândă pentru întârzierea plății:
- la rata de redecontare aplicată de banca centrală în temeiul legii țării în care lucrările sunt executate dacă plățile sunt în moneda țării respective;
 - la rata aplicată de Banca Centrală Europeană principalelor sale tranzacții de refinanțare în euro, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, dacă plățile sunt în euro, în prima zi a lunii în care a expirat termenul, plus trei puncte procentuale și jumătate. Dobânzile se plătesc pentru timpul scurs între expirarea termenului de plată și data la care se debitează contul autorității contractante.
- 53.2. Orice întârziere a plății mai mare de 30 de zile după expirarea termenului-limită menționat la articolul 44.3 (b) dă dreptul antreprenorului să suspendeze lucrările cu procedura prevăzută în Articolul 38.2.
- 53.3. Orice întârziere a plății mai mare de 120 de zile după expirarea termenului limită menționat la articolul 44.3 (b) dă dreptul antreprenorului să rezilieze contractul în conformitate cu procedura prevăzută în Articolul 65.

Articolul 54 - Plățile către terți

- 54.1. Ordinele de plată către terți pot fi executate numai în urma unei cesiuni făcute în conformitate cu Articolul 6. Cesiunea este adusă la cunoștința autorității contractante.
- 54.2. Notificarea beneficiarilor cu privire la cesiune constituie responsabilitatea exclusivă a antreprenorului.
- 54.3. În cazul unui sechestru legal obligatoriu asupra proprietății antreprenorului și care afectează plățile datorate în legătură cu aceasta în temeiul contractului, fără a aduce atingere termenului prevăzut în Articolul 53, autoritatea contractantă are 30 de zile la dispoziție, începând din ziua în care primește notificarea despre ridicarea definitivă a obstacolului pentru plată, să reia plățile către antreprenor.

Articolul 55 - Creanțele de plată suplimentară

- 55.1. Dacă antreprenorul consideră că are dreptul la plată suplimentară în temeiul contractului, acesta:
- a) dacă intenționează să facă o reclamație pentru plată suplimentară, va transmite supervisorului o notificare despre intenția sa sau va face această reclamație în termen de cel mult 15 zile după ce antreprenorul a aflat, sau ar fi trebuit să afle despre evenimentul sau circumstanțele care au cauzat această reclamație, precizând motivul creanței sale;

Dacă antreprenorul nu face notificare cu privire la creanța de plată suplimentară în termen de 15 zile, antreprenorul nu va avea dreptul la o plată suplimentară, iar autoritatea contractantă va fi scutită de orice răspundere în legătură cu cererea; și

- b) va prezenta informațiile complete și detaliate ale cererii sale de îndată ce este rezonabil din punct de vedere practic, dar nu mai târziu de 60 de zile de la data notificării, cu excepția cazului în care s-a convenit altminteri cu supervizorul. În cazul în care supervizorul este de acord cu un alt termen decât cele 60 de zile menționate, termenul convenit va solicita, ca aceste informații să fie prezentate în orice caz nu mai târziu decât la data depunerii ciornei extrasului de cont final. Antreprenorul va transmite apoi imediat alte detalii pe care supervizorul le poate solicita în mod rezonabil pentru evaluarea validității creanței.

55.2. După ce supervizorul a primit informațiile complete și detaliate necesare referitoare la reclamația antreprenorului, supervizorul, fără a aduce atingere Articolului 21.4, în urma consultării cu autoritatea contractantă și, după caz, cu antreprenorul, va stabili dacă acesta din urmă are dreptul la plată suplimentară și va notifica părțile în consecință.

55.3. Supervizorul poate refuza orice creanță pentru plată suplimentară care nu respectă cerințele articolului 55.

Articolul 56 - Data limită

56.1. Obligațiile de plată ale CE în temeiul prezentului contract încetează în cel mult 18 luni după încheierea perioadei de implementare a sarcinilor, cu excepția cazului în care contractul este reziliat în conformitate cu aceste Condiții generale. În cazul cofinanțării, această dată se stabilește în Condițiile speciale.

APROBAREA ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU DEFECTE

Articolul 57 - Principii generale

57.1. Verificarea lucrărilor de către supraveghetor în vederea aprobării provizorii sau finale are loc în prezența contractantului. Absența contractantului nu trebuie să constituie o bară de verificare, cu condiția ca contractantul să fie convocat în mod corespunzător cu cel puțin 30 de zile înainte de data verificării.

57.2. În cazul în care circumstanțele excepționale fac imposibilă constatarea stării lucrărilor sau aprobarea lor în perioada stabilită pentru aprobarea provizorie sau finală, supervizorul întocmește o declarație care certifică asemenea imposibilitate după consultarea, în măsura posibilităților, cu contractantul. Verificarea va avea loc, iar supervizorul întocmește o declarație de aprobare sau de respingere, în termen de 30 de zile de la data la care această imposibilitate încetează să mai existe. Antreprenorul nu va invoca aceste circumstanțe în scopul ocolirii obligației sale de a prezenta lucrările într-o stare corespunzătoare aprobării.

Articolul 58 - Teste la finalizare

- 58.1. Lucrările nu vor fi aprobate până când verificările și restele prescrise nu au fost făcute pe cheltuiala antreprenorului. Antreprenorul va notifica supervizorul data la care aceste verificări și teste pot începe.
- 58.2. Lucrările care nu corespund termenilor și condițiilor contractului, sau, în absența unor astfel de termeni și condiții, care nu sunt executate în conformitate cu practicile comerciale din țara în care lucrările sunt executate, trebuie, dacă este necesar, să fie demolate și reconstruite de către antreprenor, sau reparate într-o manieră acceptabilă pentru supervizor, în caz contrar, acest lucru se va face prin ordinul supervizorului, în mod justificat și în urma unei notificări corespunzătoare a antreprenorului și pe cheltuiala acestuia. Supervizorul poate, de asemenea, solicita demolarea și reconstrucția de către antreprenor sau repararea, într-o manieră acceptabilă pentru supervizor, în aceleași condiții, a oricărei lucrări în care au fost utilizate materiale inacceptabile sau executate în perioadele de suspendare prevăzute în Articolul 38.

Articolul 59 - Aprobarea parțială

- 59.1. Autoritatea contractantă poate folosi diferite structuri, părți ale acestora sau secțiuni ale lucrărilor care fac parte din contract, de îndată ce acestea sunt finalizate. Orice preluare a structurilor, părților acestora sau secțiunilor lucrărilor de către autoritatea contractantă este precedată de aprobarea lor parțială provizorie. Cu toate acestea, în cazuri de urgență, lucrările pot fi preluate înainte de aprobare, cu condiția ca inventarul lucrărilor restante să fie întocmit de supervizor și aprobat în prealabil de către antreprenor și supervizor. După ce autoritatea contractantă a intrat în posesia unei structuri, a unei părți a acesteia sau a unei secțiuni a lucrărilor, antreprenorul nu va mai fi obligat să repare decât acele daune care rezultă din construcțiile sau manopera defectuoase.
- 59.2. La cererea antreprenorului și dacă natura lucrărilor permite acest lucru, supervizorul poate continua cu aprobarea provizorie parțială, cu condiția ca structurile, părțile structurilor sau secțiunile lucrărilor să fie finalizate și corespunzătoare pentru utilizare, în conformitate cu descrierea din contract.
- 59.3. În cazurile aprobării provizorii parțiale menționate în articolele 59.1 și 59.2, perioada de răspundere pentru defecte prevăzută în articolul 62, se va scurge de la data aprobării provizorii parțiale, cu excepția cazului în care condițiile speciale prevăd altminteri.

Articolul 60 – Aprobarea provizorie

- 60.1. Lucrările vor fi preluate de autoritatea contractantă după ce acestea au trecut în mod satisfăcător testele la finalizare și a fost eliberat, sau se consideră că fost eliberat, un certificat de aprobare provizorie.
- 60.2. Antreprenorul poate solicita un certificat de aprobare provizorie printr-o notificare adresată supervizorului nu mai devreme de 15 zile înainte ca lucrările, în opinia antreprenorului, să fie complete și gata pentru aprobarea provizorie. În termen de 30 de zile de la primirea cererii antreprenorului, supervizorul:

- a) eliberează antreprenorului certificatul de aprobare provizorie și o copie a acestuia autorității contractante, în care indică, după caz, rezervele sale și, printre altele, data la care, în opinia sa, lucrările au fost finalizate în conformitate cu contractul și gata pentru aprobarea provizorie; sau
 - b) respinge cererea indicând motivele sale și specificând acțiunile care, în opinia sa, sunt necesitate din partea antreprenorului pentru eliberarea certificatului.
- 60.3. Dacă supervisorul nu emite certificatul de aprobare provizorie sau nu respinge cererea antreprenorului în termen de 30 de zile, se va considera că supervisorul a emis certificatul în ultima zi a acelei perioade. Certificatul de aprobare provizorie nu va fi considerat a fi o admitere a faptului că lucrările au fost finalizate toate privințele. Dacă lucrările sunt împărțite prin contract în secțiuni, antreprenorul va avea dreptul să solicite certificate separate pentru fiecare dintre secțiuni.
- 60.4. După aprobarea provizorie a lucrărilor, antreprenorul va demonta și îndepărta structurile temporare, precum și materialele care nu mai sunt necesare pentru utilizare în legătură cu implementarea contractului. Totodată, acesta va îndepărta orice gunoi sau obstacol și va redresa orice modificare adusă condiției șanierului, așa cum se cere în contract.
- 60.5. Imediat după aprobarea provizorie, autoritatea contractantă poate folosi toate lucrările finalizate.

Articolul 61 - Răspunderea pentru defecte

- 61.1. Antreprenorul este răspunzător pentru repararea oricărui defect în sau prejudiciu a oricărei părți a lucrărilor ce pot apărea sau se pot produce în timpul perioadei de răspundere pentru defecte și care:
- a) rezultă din utilizarea instalațiilor sau materialelor sau manoperei defecte sau proiectarea defectuoasă a antreprenorului; și/sau
 - b) rezultă din orice faptă sau omisiune a antreprenorului în perioada de răspundere pentru defecte; și/sau;
 - c) apare în timpul unei inspecții efectuate de către sau în numele autorității contractante.
- 61.2. Antreprenorul va repara, pe cheltuială proprie, orice defect sau prejudiciu cât mai curând posibil din punct de vedere practic. Perioada de răspundere a defectelor pentru toate articolele înlocuite sau reînnoite începe de la data la care înlocuirea sau reînnoirea a fost efectuată într-o manieră acceptabilă pentru supervisor. În cazul în care contractul prevede aprobarea parțială, perioada de răspundere pentru defecte se prelungește numai pentru acea parte a lucrărilor afectate de înlocuire sau reînnoire..
- 61.3. Dacă apare un astfel de defect sau o se produce un astfel de prejudiciu în timpul perioadei de răspundere pentru defecte, autoritatea contractantă sau supervisorul vor notifica antreprenorul. Dacă antreprenorul nu reușește să repare defectul sau prejudiciul în termenul prevăzut în notificare, autoritatea contractantă poate:

- a) să efectueze lucrările ea însăși sau să angajeze pe altcineva pentru a efectua lucrările pe riscul și cheltuiala antreprenorului, caz în care costurile suportate de autoritatea contractantă se vor deduce din sumele datorate sau din garanții deținute împotriva antreprenorului sau din ambele; sau
 - b) să rezilieze contractul.
- 61.4. În cazul în care defectul sau prejudiciul sunt de așa natură încât autoritatea contractantă a fost lipsită în mod substanțial de întreg sau de o parte a beneficiilor lucrărilor, autoritatea contractantă va avea dreptul, fără a aduce atingere oricărei alte măsuri de remediere, să recupereze toate sumele plătite pentru părțile lucrărilor în cauză, laolaltă cu costul demontării acestor piese și curățirii șantierului.
- 61.5. În caz de urgență, în situația în care antreprenorul nu este imediat disponibil sau, după ce a fost contactat, nu este în măsură să ia măsurile necesare, autoritatea contractantă sau supervizorul pot efectua lucrările pe cheltuiala antreprenorului. Autoritatea contractantă sau supervizorul informează cât mai curând posibil antreprenorul despre acțiunile întreprinse.
- 61.6. În cazul în care Condițiile speciale stipulează că lucrările de întreținere, necesare uzurii obișnuite, vor fi executate de către antreprenor, aceste lucrări vor fi achitate dintr-o sumă provizorie. Deteriorarea care rezultă din circumstanțele prevăzute în articolul 21 sau din utilizarea anormală va fi exclusă de la această obligație, cu excepția cazului în care relevă o defecțiune sau un defect care justifică cererea de reparație sau înlocuire în temeiul articolului 61.
- 61.7. Perioada de răspundere pentru defecte este prevăzută în Condițiile speciale și specificațiile tehnice. Dacă durata perioadei de răspundere pentru defecte nu este specificată, aceasta va fi de 365 de zile. Perioada de răspundere pentru defecte începe la data aprobării provizorii și poate reîncepe în conformitate cu articolul 61.2.
- 61.8. După acceptarea provizorie și fără a aduce atingere răspunderii pentru defecte menționate în Articolul 61, antreprenorul nu va mai fi responsabil pentru riscurile care pot afecta lucrările și care rezultă din cauze ce nu i se pot imputa. Cu toate acestea, antreprenorul va fi responsabil de la data aprobării provizorii pentru soliditatea construcției, după cum este prevăzut în legea țării în care se execută lucrările.

Articolul 62 - Aprobarea finală

- 62.1. După expirarea perioadei de răspundere pentru defecte, sau, în cazul în care există mai multe astfel de perioade, la expirarea ultimei perioade și când toate defectele sau pagubele au fost remediate, supervizorul va elibera antreprenorului un certificat de acceptare finală și o copie a acestuia autorității contractante în care se menționează data la care antreprenorul și-a îndeplinit obligațiile în temeiul contractului, într-o manieră satisfăcătoare pentru supervizor. Certificatul de acceptare finală este eliberat de supervizor în termen de 30 de zile de la expirarea perioadei de răspundere pentru defecte sau de îndată ce toate lucrările ordonate în temeiul articolului 61 au fost finalizate într-o manieră satisfăcătoare pentru supervizor.
- 62.2. Lucrările nu vor fi considerate finalizate până când certificatul de aprobare finală nu a fost semnat de supervizor și remis autorității contractante, cu o copie pentru antreprenor.

62.3. Fără a ține seama de eliberarea certificatului de aprobare finală, contractantul și autoritatea contractantă rămân a fi responsabile pentru îndeplinirea oricărei obligații ce reiese din contract, până la eliberarea certificatului de acceptare finală, și care se consideră neîndeplinite, până în momentul emiterii acestui certificat de aprobare. Natura și extinderea oricărei astfel de obligații se stabilesc prin raportare la dispozițiile contractului.

ÎNCĂLCAREA CONTRACTULUI ȘI REZILIEREA

Articolul 63 - Încălcarea contractului

63.1. Oricare dintre părți comite o încălcare a contractului atunci când nu își îndeplinește obligațiile în conformitate cu prevederile contractului.

63.2. În cazul în care are loc o încălcare a contractului, partea prejudiciată de încălcare are dreptul la următoarele căi de atac:

- a) daune; și/sau
- b) rezilierea contractului.

63.3. Daunele pot fi:

- a) daune generale; sau
- b) daune-interese.

63.4. În cazul în care antreprenorul nu își îndeplinește vreuna dintre obligațiile sale în conformitate cu dispozițiile contractului, autoritatea contractantă, fără a i se aduce atingere dreptului său în conformitate cu articolul 63.2, are, de asemenea, dreptul la următoarele despăgubiri:

- a) Suspendarea plăților; și/sau
- b) reducerea sau recuperarea plăților proporțional cu amplexarea nereușitei.

63.5. În cazul în care autoritatea contractantă are dreptul la daune, aceasta poate deduce aceste daune din orice sume datorate antreprenorului sau poate face apel la garanția corespunzătoare.

Articolul 64 - Rezilierea de către autoritatea contractantă

64.1. Autoritatea contractantă poate, în orice moment și cu efect imediat, să rezilieze contractul sub rezerva articolului 64.9, cu excepția situației prevăzute în articolul 64.2.

64.2. Sub rezerva oricărei alte prevederi din aceste Condiții generale, autoritatea contractantă poate, prin acordarea antreprenorului a unui aviz de șapte zile, să rezilieze contractul și să-l expulzeze pe acesta de pe șantier în oricare dintre următoarele situații în care:

- a) antreprenorul a încălcat grav contractul prin neîndeplinirea obligațiilor sale contractuale;

- b) Antreprenorul nu se conformează într-un termen rezonabil notificării date de supervisor prin care i se cere să corecteze neglijarea sau neîndeplinirea obligațiilor care îi revin în cadrul contractului și care afectează în mod serios executarea corectă și la timp a lucrărilor;
- c) Antreprenorul refuză sau neglijează să execute orice ordin administrativ dat de supervisor;
- d) antreprenorul cesionează contractul sau subcontractele fără autorizația autorității contractante;
- e) antreprenorul este în faliment, supus procedurilor de insolvență sau de lichidare, bunurile îi sunt administrate de un lichidator sau de instanțe, a încheiat un concordat cu creditorii, a suspendat activitățile comerciale sau se află în orice situație analogă care rezultă dintr-o procedură similară prevăzută în temeiul oricărei legi sau reglementări naționale relevante care se referă la acel antreprenor;
- f) se produce vreo modificare organizațională printr-o schimbare adusă personalității juridice, naturii sau controlului antreprenorului, cu excepția cazului în care această modificare este înregistrată într-un act adițional la contract;
- g) se produce orice altă incapacitate legală care împiedică executarea contractului;
- h) antreprenorul nu furnizează garanțiile sau asigurarea solicitate, sau persoana care oferă garanția sau asigurarea nu-și poate respecta angajamentele;
- i) Antreprenorul s-a făcut vinovat de abateri profesionale grave dovedite prin orice mijloc pe care autoritatea contractantă îl poate justifica;
- j) s-a stabilit prin hotărâre judecătorească finală sau prin decizie administrativă finală sau prin dovada aflată în posesia autorității contractante că antreprenorul s-a făcut vinovat de fraudă, corupție, implicare într-o organizație criminală, spălare de bani sau finanțare a terorismului, infracțiuni legate de terorism, munca copiilor sau alte forme de trafic de persoane sau a comis o neregularitate;
- k) Antreprenorul, în executarea unui alt contract finanțat din bugetul UE/fondurile FED, a comis o încălcare gravă a contractului, ceea ce a dus la rezilierea sa precoce sau la aplicarea daunelor interese sau a altor sancțiuni contractuale sau care a fost descoperită în urma verificărilor, auditurilor sau investigațiilor de către Comisia Europeană, autoritatea contractantă, OLAF sau Curtea de conturi;
- l) după atribuirea contractului, procedura de atribuire sau executarea contractului se dovedesc a fi fost supuse unor erori substanțiale, nereguli sau fraude;
- m) procedura de atribuire sau executarea unui alt contract finanțat din bugetul UE/fondurile FED se dovedesc a fi fost supuse unor erori substanțiale, nereguli sau fraude care pot afecta executarea prezentului contract;

- n) Antreprenorul nu își îndeplinește obligația în conformitate cu articolul 12.8, Articolul 12a sau Articolul 12b;
- o) Autoritatea contractantă a primit dreptul la cererea maximă în temeiul articolului 36.1;
- p) Antreprenorul nu își îndeplinește obligația în conformitate cu articolul 61.3.

Situațiile de reziliere stipulate în punctele (e), (i), (j), (l), (m) și (n) se pot referi, de asemenea, la persoane care sunt membre ale organului administrativ, de conducere sau de supervizare al antreprenorului și/sau la persoanele care au puteri de reprezentare, decizie sau control în ceea ce-l privește pe antreprenor.

Cazurile de reziliere prevăzute la literele (a), (e), (f), (g), (i), (j), (k), (l), (m) și (n) se pot referi și la persoane răspunzătoare în solidar sau separat pentru executarea contractului.

Cazurile stipulate în punctele (e), (i), (j), (k), (l), (m) și (n) se pot referi și la subcontractanți.

- 64.3. Rezilierea se face fără a aduce atingere oricăror alte drepturi sau capacități contractuale ale autorității contractante și al antreprenorului. După reziliere, autoritatea contractantă poate finaliza lucrările ea însăși sau poate încheia orice alt contract cu o parte terță, pe cheltuiala antreprenorului. Răspunderea antreprenorului pentru întârzierea finalizării încetează imediat după ce autoritatea contractantă a reziliat contractul, fără a aduce atingere oricărei răspunderi care ar fi putut deja să rezulte din acesta.
- 64.4. La rezilierea contractului sau la primirea notificării despre aceasta, antreprenorul va lua măsuri imediate pentru a încheia lucrările în mod prompt și ordonat și pentru a reduce cheltuielile la minimum.
- 64.5. Supervizorul atestă, cât mai curând posibil după reziliere, valoarea lucrărilor și toate sumele cuvenite antreprenorului la data rezilierii.
- 64.6. În eventualitatea rezilierii:
 - a) un raport al lucrărilor executate de antreprenor trebuie să fie întocmit cât mai curând posibil de către supervizor după inspectarea lucrărilor și inventarierea structurilor, materialelor, instalațiilor și echipamentelor temporare. Antreprenorul este convocat pentru a fi prezent în timpul inspecției și inventarierii. Supervizorul întocmește, de asemenea, declarații cu privire la remunerația datorată de antreprenor lucrătorilor pe care i-a angajat în legătură cu contractul și a sumelor datorate de antreprenor autorității contractante;
 - b) autoritatea contractantă va avea opțiunea de a achiziționa integral sau parțial structurile temporare aprobate de supervizor, echipamentele, instalații și materiale furnizate sau confecționate în mod specific în legătură cu executarea lucrărilor în baza contractului;
 - c) prețul de achiziție al structurilor temporare, echipamentelor, instalațiilor și materialelor menționate mai sus nu trebuie să depășească partea neachitată a cheltuielilor suportate de antreprenor, cheltuielile respective fiind limitate la cele necesare pentru executarea contractului în condiții normale;

- d) Autoritatea contractantă poate achiziționa, la prețuri de piață, materialele și articolele furnizate sau comandate de antreprenor și care nu au fost deja achitate de autoritatea contractantă în conformitate condițiile considerate corespunzătoare de către supervisor.
- 64.7. Până la finalizarea lucrărilor, autoritatea contractantă nu va fi datorare să efectueze alte plăți către antreprenor. După finalizarea lucrărilor, autoritatea contractantă va recupera de la antreprenor, dacă e cazul, costurile suplimentare suportate în vederea finalizării lucrărilor sau va achita orice sold datorat antreprenorului.
- 64.8. Dacă autoritatea contractantă reziliază contractul în temeiul articolului 64.2, ea, pe lângă costurile suplimentare pentru finalizarea lucrărilor și fără a aduce atingere celorlalte măsuri de remediere prevăzute în contract, are dreptul să recupereze de la antreprenor orice pierdere suferită în sumă de până la 10% din prețul contractului.
- 64.9. În cazul în care rezilierea nu se datorează unei fapte sau omisiunii a antreprenorului, forței majore sau altor circumstanțe care nu se află sub controlul autorității contractante, antreprenorul va avea dreptul să solicite, pe lângă sumele datorate pentru munca deja prestată, o despăgubire pentru pierderea suferită.
- 64.10. Acest contract se reziliază automat dacă nu a cauzat nici o plată în termen de doi ani de la semnarea sa de către ambele părți.

Articolul 65 – Rezilierea de către antreprenor

- 65.1. Antreprenorul poate, transmițând un preaviz de 14 zile autorității contractante, să rezilieze contractul în cazul în care autoritatea contractantă:
- a) nu achită antreprenorului timp de mai mult de 120 de zile sumele datorate în baza oricărui certificat emis de supraveghetor după expirarea termenului prevăzut în articolul 44.3; sau
 - b) în mod constant și după mementouri repetate nu își îndeplinește obligațiile; sau
 - c) suspendă progresul lucrărilor sau al oricărei părți a acestora pentru mai mult de 180 de zile din motive nespecificate în contract, sau neatribuibile încălcării sau neîndeplinirii a obligațiilor antreprenorului.
- 65.2. Această reziliere nu aduce atingere oricăror altor drepturi ale autorității contractante sau ale antreprenorului dobândite prin contract. La reziliere și sub rezerva legislației țării în care sunt executate lucrările, antreprenorul va avea dreptul să-și retragă imediat echipamentul de pe șantier.
- 65.3. În cazul unei astfel de rezilieri, autoritatea contractantă va compensa antreprenorul pentru orice pierderi sau prejudicii pe care antreprenorul l-a suferit. Suma maximă în acest sens va fi de 10% din prețul contractului.

Articolul 66 - Forța majoră

- 66.1. Nu se va considera că vreuna dintre părți nu și-a îndeplinit sau încălcat obligațiile ocontractuale dacă executarea acestor obligații este împiedicată de orice circumstanțe de

forță majoră care survin după data notificării atribuirii sau după cea a intrării în vigoare a contractului.

- 66.2. Termenul de forță majoră, așa cum este utilizat aici, acoperă orice evenimente neprevăzute, care nu se află sub controlul oricărei părți și pe care niciuna dintre părți nu este în măsură să le depășească, cum ar fi fapte ale lui Dumnezeu, grevele, închideri ale fabricilor sau alte tulburări industriale, fapte ale inamicului public, războaie declarate sau nedeclarate, blocaje, insurecții, revolte, epidemii, alunecări de teren, cutremure, furtuni, fulgere, inundații, ploii torențiale, tulburări civile, explozii. Decizia Uniunii Europene de a suspenda cooperarea cu țara parteneră este considerată a fi o situație de forță majoră atunci când implică suspendarea finanțării acestui contract.
- 66.3. Fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 36 și 64, antreprenorul nu va fi răspunzător pentru pierderea garanției de bună execuție, daunele interese sau reziliere din cauza neîndeplinirii obligațiilor în cazul în care și în măsura în care, întârzierea executării alte neîndepliniri ale obligațiilor sale în temeiul contractului este rezultatul unui eveniment de forță majoră. În mod similar, autoritatea contractantă nu va fi răspunzătoare, fără a aduce atingere prevederilor articolelor 53 și 65, pentru plata dobânzilor la plățile întârziate, pentru neexecutarea sau pentru rezilierea contractantului din cauza neîndeplinirii obligațiilor, dacă și în măsura în care, întârzierea autorității contractante sau un alt tip de neîndeplinire a obligațiilor sale constituie rezultatul forței majore.
- 66.4. Dacă oricare dintre părți consideră că au apărut circumstanțe de forță majoră ce ar putea afecta îndeplinirea obligațiilor sale, aceasta o va anunța imediat pe cealaltă și pe supervisor, oferind detalii despre natura, durata probabilă și efectul probabil al circumstanțelor. Cu excepția situației în care supervisorul îi cere altminteri în scris, antreprenorul va continua să își îndeplinească obligațiile contractuale, în măsura în care este rezonabil din punct de vedere practic și va căuta toate mijloacele alternative rezonabile pentru îndeplinirea obligațiilor sale și care nu sunt împiedicate de evenimentul de forță majoră. Antreprenorul nu va aplica aceste mijloace alternative decât în cazul în care supraveghetorul îi solicită acest lucru.
- 66.5. Dacă antreprenorul suportă costuri suplimentare prin respectarea instrucțiunilor autorității de supraveghere sau utilizarea mijloacelor alternative în temeiul articolului 66.4, suma acestora va fi certificată de către supervisor.
- 66.6. În cazul în care circumstanțele de forță majoră și au survenit și continuă pentru o perioadă de 180 de zile, atunci, necătând la nici o prelungire a perioadei de finalizare a lucrărilor care i-ar fi putut fi acordată antreprenorului în virtutea circumstanțelor menționate, oricare dintre părți va avea dreptul să-i remită celeilalte un preaviz de 30 de zile de reziliere a contractului. Dacă la expirarea perioadei de 30 de zile, forța majoră persistă, contractul este reziliat și, în consecință, în conformitate cu legea care reglementează contractul, părțile vor fi scutite de executarea ulterioară a contractului.

Articolul 67 - Decesul

- 67.1. Dacă antreprenorul este o persoană fizică, contractul se încetează automat în situația în care persoana respectivă moare. Cu toate acestea, autoritatea contractantă va examina orice propunere făcută de moștenitori sau beneficiari, în cazul în care ei au adus la cunoștința autorității contractante dorința lor de a continua contractul.

- 67.2. În cazul în care antreprenorul constă dintr-un număr de persoane și una sau mai multe dintre ele moare, se va stabili o comunicare între părți cu privire la evoluția lucrărilor, iar autoritatea contractantă va decide dacă va rezilia sau va continua contractul în conformitate cu angajamentul făcut de supraviețuitori și de moștenitori sau beneficiari, după caz. Decizia autorității contractante este notificată celor interesați în termen de 30 de zile de la primirea acestei propuneri.
- 67.3. În cazurile prevăzute în articolele 67.1 și 67.2, persoanele care se oferă să continue îndeplinirea contractului trebuie să notifice autoritatea contractantă cu privire la aceasta în termen de 15 zile de la data decesului.
- 67.4. Aceste persoane sunt răspunzătoare în solidar pentru îndeplinirea corespunzătoare a contractului, în aceeași măsură ca și antreprenorul decedat. Continuarea contractului este supusă normelor referitoare la stabilirea oricărei garanții prevăzute în contract.

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI LEGEA APLICABILĂ

Articolul 68 - Soluționarea litigiilor

- 68.1. Părțile vor depune toate eforturile pentru a soluționa pe cale amiabilă orice litigiu legat de contract care poate apărea între ele sau între supervisor și antreprenor.
- 68.2. După survenirea unui litigiu, o parte îl va aduce la cunoștința celeilalte părți, definindu-și poziția cu privire la litigiu și orice soluție pe care o are în vedere și solicitând o soluționare pe cale amiabilă. Cealaltă parte răspunde la această cerere de soluționare pe cale amiabilă în termen de 30 de zile, definindu-și poziția asupra litigiului. Cu excepția cazului în care părțile convin altminteri, termenul maxim stabilit pentru a ajunge la o soluționare pe cale amiabilă este de 120 de zile de la data notificării prin care se solicită o astfel de procedură. În cazul în care o parte nu este de acord cu solicitarea celeilalte părți pentru soluționarea pe cale amiabilă, dacă nu răspunde la timp la cererea respectivă sau dacă nu se ajunge la o soluționare pe cale amiabilă în termenul maxim prevăzut, se consideră că procedura de soluționare pe cale amiabilă a eșuat.
- 68.3. În lipsa unei soluționări pe cale amiabilă, o parte poate remite celeilalte părți o notificare prin care solicită o soluționare prin conciliere efectuată de către o persoană terță. Dacă Comisia Europeană nu este parte la contract, ea accepta să intervină în calitate de conciliator. Cealaltă parte răspunde cererii de conciliere în termen de 30 de zile. Cu excepția cazului în care părțile convin altminteri, termenul maxim stabilit pentru a ajunge la o soluționare prin conciliere este de 120 de zile de la notificarea prin care se solicită o astfel de procedură. În cazul în care o parte nu este de acord cu solicitarea de conciliere a celeilalte părți, dacă o parte nu răspunde la timp la cererea respectivă sau dacă nu se ajunge la o soluționare în termenul maxim prevăzut, se consideră că procedura de conciliere a eșuat.
- 68.4. Dacă procedura de soluționare pe cale amiabilă, și, în cazul în care a fost solicitată, cea de conciliere, eșuează, fiecare parte poate solicita, în legătură cu litigiul, decizia unei autorități naționale juridice sau de arbitraj, după cum este specificat în condițiile speciale.

Articolul 69 - Legea aplicabilă

69.1. Acest contract este reglementat de legislația țării autorității contractante sau, în cazul în care autoritatea contractantă este Comisia Europeană, de legislația Uniunii Europene completată, după caz, de legislația belgiană.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 70 - Sancțiunile administrative

70.1. Fără a aduce atingere aplicării altor măsuri de remediere prevăzute în contract, o sancțiune de excludere din toate contractele și subvențiile finanțate de UE poate fi impusă, după o procedură contradictorie, aceluși antreprenor care, în special,

- a) este vinovat de abateri profesionale grave, a comis nereguli sau s-a determinat că a încălcat grav obligațiile sale contractuale. Durata excluderii nu trebuie să depășească durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau decizie administrativă finală sau, în absența acesteia, o perioadă de trei ani;
- b) este vinovat de fraudă, corupție, participare la un grup infracțional, spălare de bani, infracțiuni legate de terorism, munca copiilor sau trafic de persoane. Durata excluderii nu trebuie să depășească durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau decizie administrativă finală sau, în absența acesteia, o perioadă de cinci ani.

70.2. În situațiile prevăzute în Articolul 70.1, în plus sau ca alternativă la față de excludere, Antreprenorul poate fi, de asemenea, supus penalităților financiare reprezentând 2-10% din prețul contractului.

70.3. În cazul în care autoritatea contractantă are dreptul să impună penalități financiare, aceasta poate deduce respectivele penalități financiare din orice sume datorate antreprenorului sau poate invoca garanția corespunzătoare.

70.4. Decizia de a impune sancțiuni administrative poate fi publicată pe internet pe un site dedicat dedicat în acest sens, cu indicarea explicită a antreprenorului.

70. Sancțiunile administrative menționate mai sus pot fi, de asemenea, impuse persoanelor care sunt membre ale organului administrativ, de conducere sau de supraveghere al antreprenorului, persoanelor care au competențe de reprezentare, decizie sau control în ceea ce-l privește antreprenorul, persoanelor responsabile în solidar sau separat pentru executarea a contractului precum și a subcontractanților.

Articolul 71 - Verificări, contraole și audituri de către organismele Uniunii Europene

71.1. Antreprenorul va permite Comisiei Europene, Oficiului European de Luptă Antifraudă și Curții de Conturi Europene să verifice implementarea contractului prin examinarea documentelor și efectuare de copii ale acestora, sau prin verificări la fața locului, inclusiv verificări ale documentelor (originale sau copii). Pentru a întreprinde aceste verificări și audituri, organismelor UE menționate mai sus li se permite să efectueze un audit complet, dacă este necesar, pe baza documentelor justificative ale conturilor, pe baza documentelor de contabilitate și oricărui alt document relevant pentru finanțarea proiectului. Antreprenorul

se asigură că accesul la fața locului este disponibil la orice oră rezonabilă, în special accesul la la birourile antreprenorului, la datele sale computerizate, la datele sale de contabilitate și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor, inclusiv informații privind salariile individuale ale persoanelor implicate în proiect. Antreprenorul se asigură că informațiile sunt disponibile fără dificultăți în momentul auditului și, dacă se solicită, ca acestea să fie transmise într-o formă corespunzătoare. Aceste inspecții pot avea loc timp de până la 7 ani de la plata finală.

- 71.2. În plus, contractantul va permite Oficiului European de Luptă Antifraudă să efectueze controale și verificări la fața locului, în conformitate cu procedurile prevăzute în legislația Uniunii Europene pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene împotriva fraudei și a altor nereguli.
- 71.3. În acest scop, antreprenorul se angajează să ofere acces corespunzător personalului sau agenților Comisiei Europene, ai Oficiului European de Luptă Antifraudă și ai Curții de Conturi Europene pe șantierele și în locațiile în care se execută contractul, inclusiv la sistemele sale informaționale, precum și la toate documentele și bazele de date privind gestionarea tehnică și financiară a proiectului și se angajează să ia toate măsurile pentru facilitarea activității lor. Accesul acordat agenților Comisiei Europene, Oficiului European de Luptă Antifraudă și Curții de Conturi Europene se face pe baza confidențialității cu privire la terți, fără a aduce atingere obligațiilor de drept public la care aceștia sunt supuși. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să faciliteze examinarea acestora, iar antreprenorul trebuie să informeze autoritatea contractantă despre locația lor exactă.
- 71.4. Antreprenorul garantează că drepturile Comisiei Europene, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă și ale Curții de Conturi Europene de a efectua audituri, controale și verificări vor aplicabile fi în egală măsură, în aceleași condiții și în conformitate cu aceleași reguli ca și cele stabilite în prezentul articol, în cazul oricărui subcontractant sau oricărei alte părți care beneficiază de fondurile din bugetul UE/fondurile FED.
- 71.5. Nerespectarea obligațiilor prevăzute în articolul 71.1 - 71.4 constituie un caz de încălcare gravă a contractului.

Articolul 72 - Protecția datelor

- 72.1. Orice date cu caracter personal incluse în contract vor fi prelucrate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001 privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organismele comunitare și privind libera circulație a acestor date. Datele sunt prelucrate exclusiv în scopul executării, gestionării și monitorizării contractului de către autoritatea contractantă, fără a aduce atingere unei eventuale transmiteri a acestora către organismele însărcinate cu monitorizarea sau inspecția aplicării legislației UE. Antreprenorul va avea dreptul să acceseze datele sale personale și să le rectifice. În cazul în care antreprenorul are întrebări cu privire la prelucrarea datelor sale cu caracter personal, acesta se adresează autorității contractante. Antreprenorul va avea în orice moment dreptul la recurs la Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.
- 72.2. În cazul în care contractul necesită prelucrarea datelor cu caracter personal, antreprenorul poate acționa numai sub supravegherea operatorului de date, în special în ceea ce privește scopurile de prelucrare, categoriile de date care pot fi procesate, destinatarii datelor și

mijloacele prin care posesorii datelor își pot exercita drepturile.

- 72.3. Datele sunt confidențiale în sensul Regulamentului (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organismele comunitare și privind libera circulație a acestor date. Antreprenorul va limita accesul la date strict la personalul necesar pentru a executa, gestiona și monitoriza contractul.
- 72.4. Antreprenorul se angajează să adopte măsuri de securitate tehnică și organizațională pentru a aborda riscurile inerente procesării și naturii datelor personale în cauză pentru a:
- a) preveni orice persoană neautorizată să aibă acces la sistemele informaționale care prelucrează date cu caracter personal, în special:
 - aa) citirea, copierea, modificarea sau îndepărtarea neautorizată mijloacelor de stocare;
 - ab) introducerea neautorizată de date, divulgarea neautorizată, modificarea sau ștergerea datelor cu caracter personal stocate;
 - ac) persoanele neautorizate să folosească sisteme de prelucrare a datelor prin mijloace de transmitere a datelor;
 - b) se asigura că utilizatorii autorizați ai unui sistem de procesare a datelor pot accesa numai datele personale la care se referă dreptul lor de acces;
 - c) duce evidența datelor personale care au fost comunicate, când și cui;
 - d) se asigura că, în timpul comunicării datelor cu caracter personal și al transportului mijloacelor de stocare, datele nu pot fi citite, copiate sau șterse fără autorizație;
 - e) a se asigura că, în timpul comunicării datelor cu caracter personal și al transportului mijloacelor de stocare, datele nu pot fi citite, copiate sau șterse fără autorizație;
 - f) proiecta structura organizațională astfel încât aceasta să îndeplinească cerințele de protecție a datelor.

* * *